

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANCÍ

Analýza finanční situace vybraného podniku

Analysis of financial situation of selected company

Student: Tatiana Marejková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Iveta Ratmanová

Ostrava 2008

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh vypracovala samostatně.
Přílohy 1 a 2 dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 22. dubna 2008

OBSAH

Úvod

1	Metodológia finančnej analýzy	3
1.1	Charakteristika finančnej analýzy	3
1.1.1	Užívatelia finančnej analýzy	3
1.1.2	Metódy finančnej analýzy	5
1.2	Analýza stavových ukazovateľov.....	6
1.3	Analýza pomerových ukazovateľov.....	7
1.3.1	Ukazovatele rentability	7
1.3.2	Ukazovatele zadlženosti (finančnej stability)	10
1.3.3	Ukazovatele likvidity	12
1.3.4	Ukazovatele aktivity.....	14
1.3.5	Ukazovatele kapitálového trhu.....	16
2	Charakteristika vybraného podniku	18
2.1	Profil a história podniku.....	18
2.2	Organizačná štruktúra	19
2.3	Charakteristika trhu	20
2.4	Ciele podniku	22
2.5	Charakteristika potravinárskeho priemyslu.....	23
3	Posúdenie finančnej situácie vybraného podniku	24
3.1	Analýza stavových ukazovateľov.....	24
3.1.1	Horizontálna analýza.....	24
3.1.2	Vertikálna analýza.....	29
3.2	Analýza pomerových ukazovateľov.....	32
3.2.1	Ukazovatele rentability	32
3.2.2	Ukazovatele zadlženosti.....	35
3.2.3	Ukazovatele likvidity	38
3.2.4	Ukazovatele aktivity.....	41
3.3	Zhodnotenie finančnej situácie spoločnosti a návrh opatrení	43
	Záver.....	46
	Zoznam použitej literatúry.....	47
	Zoznam skratiek a symbolov ..	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Zoznam príloh	

Úvod

Úspech, dobré postavenie na trhu, či existencia každej spoločnosti závisí predovšetkým na efektívnom využívaní zdrojov, na ziskovosti, likvidite, dostatku vlastných a cudzích zdrojov, t.j. na jej celkovej finančnej situácii. Finančná analýza ponúka celú radu metód hodnotiacich finančnú situáciu podniku a tým umožňuje odhaliť poruchy finančného zdravia v dobe, keď je ešte možné tieto chyby napraviť.

Finančná analýza má nezastupiteľné miesto v oblasti finančného riadenia podniku. Bez celkovej finančnej analýzy stavu a vývoja podniku nie je možné vykonať dobré strategické rozhodnutie. Pomocou metód a nástrojov finančnej analýzy je možné hodnotiť a stanoviť silné a slabé stránky podniku a vytvoriť tak základ pre rozhodovanie. Finančná analýza je preto predpokladom úspešného finančného riadenia.

Cieľom bakalárskej práce je komplexne analyzovať finančnú situáciu podniku Konzerváreň Turzovka, spol. s r.o. v rokoch 2003 – 2006 pomocou vybraných ukazovateľov finančnej analýzy.

Prvá kapitola práce obsahuje teoretické vymedzenie finančnej analýzy s dôrazom na jej význam, zdroje vstupných informácií, užívateľov a metódy výpočtu finančných ukazovateľov.

Náplňou druhej kapitoly je finančne - ekonomická charakteristika podniku Konzerváreň Turzovka, spol. s r.o. Pozornosť je venovaná profilu a histórii podniku, predmetu jeho činnosti, popisu trhu a analýze priemyslu, v ktorom podniká.

V tretej kapitole je venovaná pozornosť praktickej analýze finančných ukazovateľov so zameraním na pomerové ukazovatele a vertikálnu a horizontálnu analýzu. Výsledné hodnoty sú uvedené v tabuľkách a následne graficky znázornené.

Záver práce obsahuje zhrnutie hodnotenia finančnej situácie podniku a konkrétne návrhy na zlepšenia jeho postavenia.

1 Metodológia finančnej analýzy

V tejto časti bude popísaný význam finančnej analýzy, zdroje, z ktorých sa vychádza a užívatelia, pre ktorých je určená. Hlavná pozornosť bude venovaná metódam výpočtu finančných ukazovateľov.

1.1 Charakteristika finančnej analýzy

Finančná analýza je významnou oblasťou finančného riadenia podniku. Je to komplexný systém metód a nástrojov hodnotenia finančnej situácie podniku, ktorý tiež skúma jednotlivé stránky podnikových činností a vzájomné väzby medzi nimi. Zároveň slúži ako základ pre finančné plánovanie do budúcnosti.

Finančná analýza sa skladá z troch po sebe idúcich fáz: zistenie základných charakteristík finančnej situácie, hlbší rozbor príčin zisteného stavu a určenie hlavných dôvodov nežiaduceho vývoja a návrh opatrení.

Zdroje informácií

Finančná analýza vyžaduje veľké množstvo informácií rôznej povahy. Za základný zdroj informácií môžu byť považované výkazy finančného účtovníctva (súvaha, výkaz ziskov a strát a výkaz cash - flow), ktoré sú dostupné aj externým užívateľom a výkazy vnútro podnikového účtovníctva, ktoré podnik vytvára len pre svoju potrebu. Iné zdroje finančných informácií sú napr. vnútro podnikové a burzové informácie, prognózy finančných analytikov a vedenia firmy.

Ďalšími skupinami informácií sú kvantifikovateľné nefinančné informácie tvorené internými smernicami, prospektami a firemnými štatistikami napr. produkcie a odbytu, a nekvantifikovateľné informácie ako sú správy vedúcich pracovníkov, nezávislé hodnotenia, a prognózy.

1.1.1 Užívatelia finančnej analýzy

Informácie, ktoré sa týkajú finančného zdravia podniku, sú predmetom záujmu rôznych skupín subjektov. Medzi nich patria napr. vlastníci spoločnosti, manažment podniku, obchodní partneri, veritelia, štátne orgány, konkurenti a i.

Vlastníci podniku

Vlastníci, čiže majitelia podniku, majú záujem predovšetkým na tom, aby získali za svoj vložený kapitál podiel zo zisku. Údaje z finančnej analýzy využívajú z investičného a kontrolného hľadiska. Investičné hľadisko znamená, že sa rozhodujú, do čoho budú v budúcnosti investovať a hodnotia, či súčasná finančná situácia odpovedá skutočnej hodnote podniku. Kontrolu uplatňujú voči manažérom podniku, aby si zaistili, že budú dbať na ich záujmy a nie na svoje.

Manažment podniku

Hlavnou úlohou manažérov býva maximalizácia tržnej hodnoty podniku. Keďže je manažment zodpovedný za vedenie firmy, musí sa na údaje z finančnej analýzy pozerieť aj z pohľadu veriteľov. Získané informácie využíva najmä pre dlhodobé a operatívne finančné riadenie podniku a znalosť finančnej situácie mu pomáha správne sa rozhodovať. Často musí k rozhodovaniu používať aj informácie o iných podnikoch, ako sú napr. konkurencia, odberatelia a i.

Obchodní partneri

Za obchodných partnerov sa považujú dodávatelia a odberatelia (zákazníci) podniku.

Dodávatelia majú záujem v prvom rade o dobrú likviditu a solventnosť podniku, s ktorým obchodujú. Z dlhodobého hľadiska ich však zaujíma aj jeho stabilita, aby si mohli zabezpečiť stabilný odbyt.

Odberatelia sa zaujímajú o informácie o podniku najmä aby vedeli posúdiť, či sa ich dodávateľ nedostane do zlej situácie a bude im schopný zaistiť výrobu.

Veritelia

Veritelia vyžadujú veľké množstvo údajov, aby sa vedeli rozhodnúť, či poskytnú úver a za akých podmienok. Za veriteľa je považovaný každý subjekt, ktorému podnik dlhuje peniaze.

Banky mnohokrát viažu podmienky úveru na určité hodnoty ukazovateľov a v zmluve si vynúťtia možnosť zmeniť úverové podmienky v prípade zhoršenia týchto hodnôt nad dohodnutú hranicu.

Držitelia dlhopisov zase zaujíma likvidita a stabilita podniku a či im bude podnik schopný v dohodnutom termíne vyplatiť dlhopis.

Štátne orgány

Štátne orgány sa zaujímajú o finančnú situáciu podnikov napr. kvôli kontrole daňových povinností, štatistike, rozdeľovaniu finančných výpomocí, alebo pre formovanie hospodárskej politiky štátu.

1.1.2 Metódy finančnej analýzy

Existuje veľké množstvo metód hodnotenia finančného zdravia podniku, ktoré je možné rôzne členiť. Je preto nutné vybrať si pri analýze práve tie, ktoré majú pre podnik najväčší zmysel.

Metódy je možné deliť napr. na elementárne a vyššie. **Elementárne metódy** sa používajú na analýzu vývoja kratšieho časového obdobia a sú štandardnými nástrojmi finančnej analýzy. Patrí tu analýza stavových ukazovateľov, analýza rozdielových a tokových ukazovateľov, analýza pomerových ukazovateľov a analýza sústav ukazovateľov.

Stavové ukazovatele porovnávajú jednotlivé položky súvahy, výkazu ziskov a strát a cash-flow a výsledkom analýzy sú tzv. porovnávacie výkazy. Súčasťou je vertikálna analýza, ktorá sa zaoberá vnútornou štruktúrou jednotlivých položiek výkazov a horizontálna analýza vyjadrujúca časové zmeny.

Analýza rozdielových a tokových ukazovateľov sa zaoberá rozborom tých výkazov, ktoré v sebe majú tokové položky. Je tvorená analýzou fondov, ktorej súčasťou je čistý pracovný kapitál a analýzou cash-flow, ktorá vyjadruje vnútornú finančnú silu podniku.

Pomerová analýza patrí k najpoužívanejším metódam finančnej analýzy a je tvorená piatimi skupinami ukazovateľov. Ukazovatele rentability merajú schopnosť podniku vytvárať nové zdroje, dosahovať zisk. Ukazovatele zadlženosti slúžia ako indikátor rizika, ktoré podnik podstupuje, keď využíva určitú výšku cudzích zdrojov. Ukazovatele likvidity odhaľujú schopnosť splácať krátkodobé záväzky. Ukazovatele aktivity zase merajú efektívnosť využívania jednotlivých zdrojov, ktoré sú k dispozícii. Poslednou skupinou sú ukazovatele kapitálového trhu, ktorých využitie je obmedzené len na akciové spoločnosti obchodované na kapitálovom trhu.

Analýza sústav ukazovateľov využíva vyššie uvedené metódy a vzájomne ich kombinuje. Podstatou je zostavenie modelu, ktorý zobrazuje väzby medzi dielčimi ukazovateľmi. Do tejto skupiny patrí Du Pontov rozklad rentability a pyramídové sústavy ukazovateľov.

Vyššie metódy nepatria k všeobecným metódam. Ich využitie vyžaduje hlbšie znalosti nielen z matematickej štatistiky, ale aj z teoretickej a praktickej ekonómie. Vychádzajú z dlhších časových rád a slúžia k stanoveniu činiteľov určujúcich vývoj podniku. Sú tvorené regresnou analýzou, diskriminačnou analýzou, analýzou rozptylu a testovaním štatistických hypotéz.

1.2 Analýza stavových ukazovateľov

Východiskovým bodom finančnej analýzy je vertikálny a horizontálny rozbor finančných výkazov. Obidve metódy umožňujú vidieť pôvodné absolútne údaje v súvislostiach, a to ako sa vyvíjali v čase a ako sa podieľali na celkovom majetku podniku.

Horizontálna analýza (analýza trendov)

Horizontálna analýza sa zaoberá zmenami skúmanej veličiny v čase, najčastejšie vo vzťahu k určitému minulému obdobiu.

Jednou z možností je využiť indexy alebo percentá na vyjadrenie relatívnej zmeny. Ukazovateľ je možné vyčísliť podľa vzťahu

$$I_{t/t-1}^i = \frac{B_i(t) - B_i(t-1)}{B_i(t-1)} \cdot 100, \quad (1.1)$$

kde $I_{t/t-1}^i$ je zmena oproti minulému obdobiu v %, $B_i(t)$ je hodnota položky i v čase t a $B_i(t-1)$ hodnota položky i v predchádzajúcom roku.

V prípade, že nie je možné vypočítať index alebo jeho hodnota nadobúda nepriehľadných hodnôt, je vhodnejšie použiť absolútnu zmenu (diferenciu) vyjadrenú ako

$$D_{t/t-1} = B_i(t) - B_i(t-1), \quad (1.2)$$

kde $D_{t/t-1}$ je zmena oproti minulému obdobiu a $B_i(t)$ vyjadruje hodnotu položky i v čase t .

Vertikálna analýza (percentuálny rozbor)

Vo vertikálnej analýze sa sleduje vnútorná štruktúra absolútnych ukazovateľov. Zisťuje sa, ako sa jednotlivé položky percentuálne podieľali na celkovej sume (najčastejšie aktív alebo pasív) v danom období. Táto metóda je vhodná na porovnávanie výkazov s minulými obdobiami a aj na porovnávanie analyzovaného podniku s inými spoločnosťami v rovnakom obore.

Matematický zápis vzťahu je

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i}, \quad (1.3)$$

kde P_i je percentuálne vyjadrenie položky B_i .

Samotné stavové ukazovatele nestačia k posúdeniu finančnej situácie podniku. Tieto účtovné hodnoty ukazujú minulosť a neobsahujú výhľad do budúcnosti a preto niektoré z nich majú nízku vypovedajúcu schopnosť.

1.3 Analýza pomerových ukazovateľov

Analýza pomerových ukazovateľov je jednou z najčastejšie používaných metód finančnej analýzy. Pomerové ukazovatele sa počítajú ako pomer dvoch položiek účtovných výkazov. Aby mali tieto ukazovatele zmysel, musí byť medzi pomerovanými položkami nejaká súvislosť.

Medzi hlavné výhody tejto metódy patrí jej nenákladnosť, rýchlosť a dostupnosť dát, pretože vychádza len z údajov základných účtovných výkazov, ktoré sú dostupné aj externým užívateľom. Nevýhodou je neexistencia obecné platných hodnôt týchto ukazovateľov, jestvujú iba doporučené pásma, v ktorých by sa mali nachádzať.

Vzhľadom k tomu, že existuje celá rada pomerových ukazovateľov, z ktorých sa niektoré navzájom líšia len drobnými modifikáciami, sú v texte uvádzané len tie, ktoré sú najpoužívanejšie alebo majú najväčšiu vypovedaciu schopnosť.

1.3.1 Ukazovatele rentability

Ukazovatele rentability patria v praxi k najsledovanejším ukazovateľom, pretože rentabilita (výnosnosť) vloženého kapitálu meria schopnosť podniku vytvárať nové zdroje, dosahovať zisk použitím investovaného kapitálu.

Obecné sa rentabilita vyjadruje ako pomer zisku k vloženému kapitálu

$$\text{rentabilita} = \frac{\text{zisk}}{\text{vložený kapitál}}. \quad (1.4)$$

Pre finančnú analýzu sú najdôležitejšie tri kategórie zisku, ktoré sa dajú zistiť priamo z výkazu ziskov a strát. Jedná sa o zisk pred odčítaním úrokov a daní EBIT, zisk pred zdanením, známy ako EBT a nakoniec zisk po zdanení čiže čistý zisk EAT, ktorý môžeme členiť na zisk na rozdelenie a na nerozdelený zisk.

Vložený kapitál je taktiež rozporuplnou kategóriou. Podľa použitého kapitálu sa rozlišuje päť základných ukazovateľov rentability – rentabilita aktív (ROA), rentabilita vlastného kapitálu (ROE), rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu (ROCE), rentabilita tržieb (ROS) a rentabilita nákladov (ROC).

Jediným odporúčením pre hodnoty týchto ukazovateľov je, aby mali rastúcu tendenciu.

Rentabilita aktív (Return on Assets)

Rentabilita aktív ROA je zhodná s rentabilitou celkového kapitálu. Pod pojmom celkový kapitál sa má na mysli všetok vložený kapitál v podniku, zjednodušene pasíva. Hodnotovo sa pasíva musia rovnať aktívam a preto sa aj tieto ukazovatele rovnajú.

Meraním rentability aktív sa vyjadruje celková efektívnosť podniku, jeho zároboková schopnosť. Pritom sa primeriava zisk s celkovými aktívami vloženými do podniku, a to bez ohľadu na to, z akého zdroja boli financované.

Do ukazovateľa je možné dosadiť viac kategórií zisku. Ak je dosadený EBIT, ktorý odpovedá prevádzkovému zisku hospodárenia, ukazovateľ sa používa k porovnávaniu podnikov s rôznym daňovým prostredím a úrokovým zaťažením. Daný ukazovateľ má nasledujúci tvar

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{celkové aktíva}} \cdot 100. \quad (1.5)$$

Ďalšou možnosťou je použiť EAT zvýšený o zdanené nákladové úroky. Ide o rešpektovanie skutočnosti, že vytvoreným efektom nie je len odmena pre vlastníkov, ale aj pre veriteľov za zapožičaný kapitál. Vzťah sa dá vtedy vyjadriť ako

$$ROA = \frac{EAT + \text{úroky} (1 - t)}{\text{celkové aktíva}} \cdot 100. \quad (1.6)$$

Získané hodnoty je vhodné v podniku porovnávať s odvetvovými priemernými hodnotami.

Rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu (Return on Capital Employed)

Rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu ROCE sa niekedy nazýva aj ako rentabilita investícií. Hodnotí význam dlhodobého investovania, pretože posudzuje zhodnotenie aktív podniku financovaných dlhodobými zdrojmi, vlastnými aj cudzími. V tržných ekonomikách sa často používa k hodnoteniu monopolných alebo verejne prospešných podnikov.

Ukazovateľ sa vypočíta ako pomer výnosov všetkých investorov a dlhodobých zdrojov, ktoré má podnik k dispozícii:

$$ROCE = \frac{EAT + úroky(1 - t)}{\text{vlastný kapitál} + \text{dlhodobé úvery}} \cdot 100. \quad (1.7)$$

Ak sa pri výpočte použije zisk pred úrokmi a daňami, je možné využiť tento ukazovateľ aj k medzipodnikovému porovnávaniu.

Rentabilita vlastného kapitálu (Return on Equity)

Rentabilita vlastného kapitálu ROE vyjadruje výnosnosť kapitálu vloženého akcionármi alebo vlastníkmi podniku. Do tohto ukazovateľa sa premieta aj miera zadlženosti podniku a preto jeho úroveň závisí aj na úrokovej miere cudzieho kapitálu.

Hodnotu ukazovateľa je možné zistiť zo vzťahu

$$ROE = \frac{EAT}{\text{vlastný kapitál}} \cdot 100. \quad (1.8)$$

Podľa tohto ukazovateľa môžu investori zistiť, či je ich vložený kapitál dostatočne zhodnotený vzhľadom na riziko investície. „Hodnota rentability tržní hodnoty vlastného kapitálu podniku musí byť väčšia než hodnota výnosové úrokové míry dosahované z dlhodobých štátnych dluhopisů, aby investor byl ochoten do dané akcie investovat.“ Marek, 2006.

Rentabilita tržieb (Return on Sales)

Rentabilite tržieb ROS sa niekedy hovorí aj ziskové rozpätie alebo zisková marža. Vyjadruje, aký zisk dosahuje podnik pri danej úrovni tržieb, a teda koľko korún zisku pripadá na jednu korunu tržieb. Tento ukazovateľ je ale nutné posudzovať aj s ohľadom na celkový objem tržieb a dobu obratu zásob.

Do tržieb sa najčastejšie zahŕňajú tržby tvoriace prevádzkový výsledok hospodárenia, ale je možné do nich zahrnúť všetky tržby podniku. Daný ukazovateľ má tvar

$$ROS = \frac{EBIT}{\text{tržby}} \cdot 100. \quad (1.9)$$

Ak je hodnota rentability tržieb nízka alebo dlhšiu dobu klesá, v podniku by sa mali zamerať aj na analýzu nákladov, pretože ziskové rozpätie je tiež meradlom schopnosti podniku ovplyvniť úroveň nákladov.

Využitie ukazovateľa je najmä v medzipodnikovom porovnávaní a v porovnávaní v čase.

Rentabilita nákladov (Return on Costs)

Rentabilita nákladov ROC je doplnkom k ukazovateľu rentability tržieb. Túto skutočnosť je možné vyjadriť vzťahom

$$ROC = \left(1 - \frac{EBIT}{tržby}\right) \cdot 100, \quad (1.10)$$

alebo ako podiel nákladov a tržieb, pričom sa do nákladov zahŕňajú vlastné náklady výroby (alebo nákupná cena predaného tovaru) a správne a odbytové náklady.

Pre podnik sú výhodné stále nižšie hodnoty tohto ukazovateľa, čo znamená, že podnik lepšie hospodári, pretože jednu korunu tržieb dosahuje s menšími nákladmi.

1.3.2 Ukazovatele zadlženosti (finančnej stability)

Pojem zadlženosť vyjadruje, že podnik financuje časť svojich aktív a činností cudzími zdrojmi. Jedná sa o bežnú situáciu, pretože pre podnik je vlastný kapitál najdrahším zdrojom financovania. Podstatou analýzy zadlženosti je preto hľadanie optimálneho vzťahu medzi vlastným a cudzím kapitálom, resp. optimálnej kapitálovej štruktúry.

Pri analýze sa pracuje s dvoma skupinami ukazovateľov. Do prvej skupiny, ktorá meria celkovú alebo čiastkovú zadlženosť, patrí ukazovateľ celkovej zadlženosti, podiel vlastného kapitálu na aktívach a majetkový koeficient.

Druhá skupina ukazovateľov sleduje schopnosť podniku splniť svoje záväzky a je tvorená ukazovateľmi úrokové krytie a úrokové zaťaženie.

Veriteľské riziko (Debt Ratio)

Ukazovateľ celkovej zadlženosti resp. veriteľského rizika hodnotí primeranosť zadlženia podniku a má význam najmä pre dlhodobých veriteľov ako sú banky. Určuje, z koľkých percent je majetok krytý cudzími zdrojmi. Veritelia uprednostňujú nižšiu hodnotu ukazovateľa na rozdiel od vlastníkov. Pri posudzovaní tohto ukazovateľa je nutné brať v úvahu aj ďalšie faktory ako napr. rentabilitu a štruktúru cudzích zdrojov.

Hodnotu ukazovateľa je možné vyčísliť podľa vzťahu

$$celková\ zadlženosť = \frac{cudzíe\ zdroje}{aktíva} \cdot 100. \quad (1.11)$$

Čím je hodnota vyššia, tým je podnik viac zadlžený a veriteľ podstupuje väčšie riziko.

Podiel vlastného kapitálu na aktívach (Equity Ratio)

Jedná sa o ukazovateľ finančnej samostatnosti a patrí k najvýznamnejším ukazovateľom. Je doplnkom k veriteľskému riziku a spolu tvoria 100 %. Charakterizuje hospodársku a finančnú stabilitu podniku, pretože vyjadruje jeho schopnosť kryť svoj majetok vlastnými zdrojmi. Aj u tohto ukazovateľa je dôležitá náväznosť na rentabilitu.

Ukazovateľ sa vypočíta ako

$$\text{fin. samostatnosť} = \frac{\text{vlastný kapitál}}{\text{aktíva}} \cdot 100. \quad (1.12)$$

Vyššie hodnoty znamenajú lepšiu finančnú samostatnosť spoločnosti, ale príliš vysoká hodnota môže signalizovať aj prekapitalizovanie podniku.

Majetkový koeficient (Equity Multiplier)

Majetkový koeficient je prevrátenou hodnotou predošlého ukazovateľa a je známy aj ako finančná páka. Vyjadruje optimálnu zadlženosť spoločnosti, teda koľko korún aktív pripadá na jednu korunu vlastného kapitálu.

Hodnotu ukazovateľa je možné zistiť zo vzťahu

$$\text{majetkový koeficient} = \frac{\text{aktíva}}{\text{vlastný kapitál}}. \quad (1.13)$$

Pre podnik je výhodná stabilná hodnota koeficientu, alebo aspoň neklesajúca.

Tento ukazovateľ je dôležitý pri pyramídovom rozklade rentability. Keďže má opačný účinok na ukazovateľ rentability ako úroková redukcia, na určenie výsledného efektu sa používa súčin týchto ukazovateľov známy ako ziskový účinok finančnej páky.

Úrokové krytie (Interest Coverage)

Úrokové krytie informuje o únosnosti zadlženia a o jeho dopade na zisk spoločnosti. Meria, koľkokrát sú úroky kryté ziskom, čiže koľkokrát sa môže prevádzkový zisk znížiť predtým, ako podnik nebude schopný zaplatiť úroky. Ukazovateľ je dôležité sledovať predovšetkým v podnikoch, v ktorých je veľký podiel drahých bankových cudzích zdrojov.

Popisovaný ukazovateľ má nasledujúcu podobu

$$\text{úrokové krytie} = \frac{EBIT}{\text{úroky}}. \quad (1.14)$$

Pre podnik a veriteľov je výhodný rastúci trend tohto ukazovateľa a odporúča sa, aby boli náklady kryté ziskom aspoň 3 krát. Potom ostane po zaplatení úrokov dostatočný efekt aj pre akcionárov.

Úrokové zaťaženie

Úrokové zaťaženie je prevrátenou hodnotou úrokového krytia. Informuje o tom, akú časť vytvoreného efektu odčerpajú úroky. Ak má podnik nízku hodnotu tohto ukazovateľa, môže si dovoliť viac cudzích zdrojov.

Ukazovateľ má tento tvar

$$\text{úrokové zaťaženie} = \frac{\text{úroky}}{EBIT}. \quad (1.15)$$

U tohto ukazovateľa sa odporúča klesajúca tendencia.

1.3.3 Ukazovatele likvidity

Pod likviditou sa vo všeobecnosti rozumie schopnosť podniku splácať svoje záväzky v stanovenom termíne. Likvidita závisí od likvidnosti jednotlivých zložiek majetku, teda od toho, ako rýchlo sa vedia premeniť na peňažné prostriedky. Ukazovatele likvidity preto slúžia k zisteniu, či podnik bude alebo nebude mať problémy so splácaním záväzkov.

Rôzne cieľové skupiny preferujú iné hodnoty ukazovateľov. Pre vlastníkov je výhodná skôr nižšia hodnota, pretože vysoká likvidita znamená neefektívne viazanie finančných prostriedkov. Veriteľom naopak vysoká hodnota dáva istotu, že podnik bude schopný splatiť svoj dlh.

Základné pomerové ukazovatele likvidity sú okamžitá likvidita (likvidita 1. stupňa), pohotová likvidita (likvidita 2. stupňa) a celková likvidita (likvidita 3. stupňa).

Ukazovatele likvidity je vhodné navyše dopĺňovať ukazovateľmi štruktúry obežných aktív a rozdielovými ukazovateľmi, ako je napr. čistý pracovný kapitál (ČPK).

Celková likvidita (Current Ratio)

Celková alebo aj bežná likvidita vyjadruje, koľkokrát obežné aktíva pokrývajú krátkodobé záväzky, čiže ako by bol podnik schopný uspokojiť svojich veriteľov, ak by premenil všetky obežné aktíva na hotovosť. Pre podnik je dôležité, aby nekryl krátkodobé dlhy v dobe splatnosti z iných zdrojov ako tie, ktoré sú na tento účel určené, napr. predajom hmotného majetku, pretože by to mohlo ohroziť jeho budúci vývoj.

Sledovaný ukazovateľ má tvar

$$\text{celková likvidita} = \frac{\text{obežné aktíva}}{\text{krátkodobé záväzky}} \quad (1.16)$$

Doporučené hodnoty pre ukazovateľ sú v intervale 1,5 – 2,5.

Pohotová likvidita (Quick Ratio, Acid Test)

Pohotová likvidita sa snaží odstrániť z ukazovateľa vplyv najmenej likvidnej časti obežného majetku – zásob. Informuje vlastne o tom, ako podnik kryje svojimi pohľadávkami a peniazmi na účte a v hotovosti krátkodobé záväzky a dlhy. Pri výpočte je vhodné upraviť ukazovateľ o nedobytné pohľadávky alebo pohľadávky po dobe splatnosti.

Ukazovateľ je možné vypočítať ako

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{obežné aktíva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé záväzky}} \quad (1.17)$$

Doporučené hodnoty sú v rozpätí 1,0 – 1,5, pričom hodnota ukazovateľa závisí napr. aj od typu činnosti podniku alebo jeho stratégie. Dôležité je sledovanie hodnôt v čase.

Okamžitá likvidita (Cash Ratio)

Okamžitá likvidita predstavuje najužšie vymedzenie likvidity. Vstupujú do nej tie najlikvidnejšie platobné prostriedky – peniaze na bežnom účte a v pokladni, šeky a obchodovateľné cenné papiere. Vyjadruje, ako je podnik schopný uspokojiť veriteľov prostriedkami, ktoré má v tej chvíli k dispozícii. Ukazovateľ je dosť nestabilný, preto je vhodný najmä na dokreslenie úrovne likvidity podniku.

Ukazovateľ má tvar

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{platobné prostriedky}}{\text{krátkodobé záväzky}} \quad (1.18)$$

Doporučené hodnoty sú podľa americkej literatúry v rozmedzí 0,9 – 1,1, pre Českú republiku sú podľa Ministerstva priemyslu a obchodu rozšírené o rozmedzie 0,2 – 0,6.

Čistý pracovný kapitál (Net Working Capital)

Čistý pracovný kapitál ČPK je tá časť obežného majetku, ktorá sa behom roku premení na peňažné prostriedky a preto sa po splatení krátkodobých záväzkov môže použiť na uskutočnenie podnikových zámerov. Tvorí tú časť obežného majetku, ktorá je krytá dlhodobými zdrojmi.

Hodnotu ukazovateľa je teda možné vyjadriť dvoja spôsobmi, a to ako

$$\check{C}PK = \text{obežné aktíva} - \text{krátkodobé závázky} \quad \text{a} \quad (1. 19)$$

$$\check{C}PK = \text{dlhodobé zdroje} - \text{neobežný majetok} . \quad (1. 20)$$

Kladná hodnota čistého pracovného kapitálu je nutná na zaistenie likvidity podniku a hovorí sa jej aj finančný vankúš. Vyjadruje aj skutočnosť, že sa jedná o prekapitalizovaný podnik. Naopak, ak krátkodobý cudzí kapitál kryje dlhodobý majetok, hovorí sa o podkapitalizovanom podniku.

1.3.4 Ukazovatele aktivity

Ukazovatele aktivity sa nazývajú aj ako ukazovatele relatívnej viazanosti kapitálu v rôznych formách aktív a informujú o efektívnosti hospodárenia s aktívami spoločnosti. Ak podnik viaže príliš veľa aktív, vznikajú nadbytočné náklady, ako sú náklady na skladovanie a iné. Naopak, ak má podnik nedostatok aktív, musí sa vzdať niektorých potenciálnych činností, ktoré by mu mohli priniesť zisk.

Tieto ukazovatele sa vyskytujú v dvoch podobách, a to ako doba obratu aktív a rýchlosť obratu (obrátka), ktorá je prevrátenou hodnotou doby obratu.

Medzi hlavné položky aktív a pasív, na ktoré sa sústreďuje pozornosť, sú zásoby, pohľadávky a závázky. Keďže sú tieto položky vykazované k určitému okamžiku, pri výpočte sa vychádza z ich priemernej hodnoty za rok.

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob vyjadruje počet dní od okamihu vloženia zásob do podnikania až do doby ich spotreby alebo predaja. Doba obratu výrobkov a tovaru je zase dôležitá pre riadenie likvidity, pretože informuje o tom, za akú dobu sa premenia na peňažné prostriedky alebo pohľadávky. V podniku je žiaduce udržať dobu obratu v technicky a ekonomicky zdôvodniteľnej výške.

Hodnotu je možné vyčíslit' podľa vzťahu

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{priemerné zásoby}}{\text{tržby}} \cdot 360 . \quad (1. 21)$$

Pre podnik je výhodný klesajúci trend.

Doba obratu pohľadávok

Doba obratu pohľadávok vypovedá o stratégii riadenia pohľadávok a hodnotí platobnú disciplínu klientov. Výsledkom je počet dní, za ktoré sú pohľadávky splatené. Ukazovateľ je dôležitý pre plánovanie peňažných tokov.

Ukazovateľ má tvar

$$\text{doba obratu pohľ.} = \frac{\text{priemerné pohľ.}}{\text{tržby}} \cdot 360. \quad (1.22)$$

Obecne sa dá povedať, že odporúčanou hodnotou je bežná doba splatnosti faktúr. Pri vysokej dobe splatnosti faktúr ale vzniká väčšie riziko zmeny finančnej situácie odberateľa a teda vzniku pohľadávok po dobe splatnosti. Hodnota ukazovateľa by mala mať klesajúci trend.

Doba obratu záväzkov

Doba obratu záväzkov hodnotí platobnú disciplínu podniku voči dodávateľom, čiže koľko dní ubehne od nákupu napr. zásob, tovaru, služieb až po ich zaplatenie.

Hodnotu je možné zistiť ako

$$\text{doba obratu záväzkov} = \frac{\text{priemerné záväzky}}{\text{tržby}} \cdot 360. \quad (1.23)$$

Vyššie hodnoty môžu byť spôsobené tak problémami s platobnou schopnosťou, ako aj veľmi výhodnými podmienkami od odberateľov. Naopak nízka hodnota môže byť spôsobená horšími podmienkami od odberateľov, ale aj splatením záväzkov pred dátumom splatnosti kvôli neschopnosti podniku lepšie využiť peňažné prostriedky. Ukazovateľ by mal mať stabilnú hodnotu.

Vzťah medzi dobou obratu pohľadávok a záväzkov vyjadruje pravidlo solventnosti, ktoré hovorí, že doba obratu záväzkov by mala byť väčšia ako doba obratu pohľadávok. V opačnom prípade sa môže stať, že bude narušená finančná rovnováha podniku a nebude dostatok prostriedkov na jeho činnosť.

Rýchlosť obratu zásob

Rýchlosť obratu zásob naznačuje intenzitu využitia zásob. Vyjadruje koľkokrát sú zásoby v priebehu roka dané do výroby (alebo predané) a znova uskladnené. Nevýhodou je v prvom rade to, že zásoby bývajú na rozdiel od tržieb uvedené v obstarávacích cenách a tým môžu nadhodnocovať skutočný počet obrátov. Druhým problémom je, že tržby sú tokovou veličinou a zásoby stavovou.

Sledovaný ukazovateľ má tvar

$$\text{obrátka zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{priemerné zásoby}}. \quad (1.24)$$

Hodnoty obrátky by mali mať rastúci trend.

Rýchlosť obratu pohľadávok

Rýchlosť obratu pohľadávok interpretuje, koľkokrát sa pohľadávky premenia na peňažné prostriedky v priebehu jedného roka. Pri výpočte je možné vychádzať len z pohľadávok z obchodného styku.

Ukazovateľ sa vypočíta podľa vzťahu

$$\text{obrátka pohľ.} = \frac{\text{tržby}}{\text{priemerné pohľ.}} \quad (1.25)$$

Pre ukazovateľ sa taktiež odporúča rastúci smer.

Rýchlosť obratu záväzkov

Rýchlosť obratu záväzkov vyjadruje, koľkokrát sa záväzky premenia na platobné prostriedky v priebehu roka. Aj v tomto prípade je možné brať v úvahu len záväzky z obchodného styku.

Ukazovateľ má tvar

$$\text{obrátka záväzkov} = \frac{\text{tržby}}{\text{priemerné záväzky}} \quad (1.26)$$

Pre podnik je výhodná stabilná hodnota ukazovateľa.

1.3.5 Ukazovatele kapitálového trhu

Už názov ukazovateľov napovedá, že ako zdroj údajov používajú aj informácie z kapitálového trhu. Tieto ukazovatele hodnotia podnik aj podľa burzových ukazovateľov a z toho vyplýva aj ich obmedzenie na akciové spoločnosti, ktoré sú verejne obchodovateľné.

Medzi hlavné ukazovatele patrí napr. ukazovateľ P/E, dividendový výnos a čistý zisk na akciu.

Ukazovateľ P/E (Price – Earning Ratio)

Ukazovateľ vzťahu kurzu a zisku odhaduje počet rokov potrebných na splatenie akcie jej výnosom. Ukazuje, koľko sú akcionári ochotní zaplatiť za jednu korunu zisku na akciu.

Ukazovateľ má nasledujúci vzťah

$$P/E = \frac{\text{tržná cena akcie}}{\text{čistý zisk na akciu}} \quad (1.27)$$

Ak je hodnota ukazovateľa v porovnaní s ostatnými akciami nižšia, je pravdepodobné, že ide o podhodnotenú akciu a teda je to lepšia investičná príležitosť.

Dividendový výnos (Dividend Yield)

Dividendový výnos vyjadruje výnosnosť akcie a zohľadňuje skutočnú výšku vyplácanej dividendy.

Hodnotu ukazovateľa je možné zistiť podľa vzťahu

$$\text{dividendový výnos} = \frac{\text{dividenda}}{\text{tržná cena akcie}} \cdot 100. \quad (1.28)$$

U tohto ukazovateľa nie je možné jednoznačne určiť trend vývoja, pretože k zmene (zníženiu) hodnoty môže dôjsť zmenou tržnej ceny akcie a teda aj keď ostane výška dividendy rovnaká.

Čistý zisk na akciu (Earnings Per Share)

Čistý zisk na akciu informuje o tom, akú maximálnu výšku dividendy je možné vyplatiť zo zisku spoločnosti. Tento ukazovateľ sa niekedy nazýva aj ako rentabilita na jednu akciu.

Ukazovateľ sa dá vyjadriť ako vzťah

$$\text{čistý zisk na akciu} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{pocet emitovaných akcií}}. \quad (1.29)$$

Vývoj tohto ukazovateľa sa dá externým užívateľom len ťažko odhadovať, pretože čistý zisk je položka, ktorá sa dá účtovnou politikou významne ovplyvniť.

2 Charakteristika vybraného podniku

Táto kapitola sa zaoberá stručnou charakteristikou podniku Konzerváreň Turzovka, spol. s r.o. a vývojom priemyslu, ktorého je súčasťou.

2.1 Profil a história podniku

Podnik Konzerváreň Turzovka, spol. s r.o. so sídlom Jašíkova 55, Turzovka 023 54 bol založený dňa 15. 06. 1998 spoločenskou zmluvou a dňa 23. 06. 1998 zapísaný do obchodného registra. Zároveň bol zaregistrovaný na Slovenskej obchodnej inšpekcii a získal súhlas na výrobu potravín od Ministerstva poľnohospodárstva. V decembri 2007 získal podnik aj svoju ochrannú známku.

V súčasnosti má podnik troch spoločníkov. Predmet činnosti je vymedzený týmito oblasťami:

- výroba nealkoholických nápojov, sirupov a ovocných štiav,
- konzervovanie ovocia a zeleniny,
- prenájom strojov a prístrojov,
- prekládka nákladov,
- kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi v rozsahu voľnej živnosti,
- kúpa tovaru za účelom jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti v rozsahu voľnej živnosti, sprostredkovanie obchodu a služieb v rozsahu voľnej živnosti.

Korene podniku Konzerváreň Turzovka, spol. s r.o. siahajú až do roku 1942, keď Ján a Jozef Hrošovci a Ján Bajáček založili podnik Hviezda, továreň na rum, likéry a veľkoobchod s vínom.

Činnosť podniku bola prerušená v období od januára 1944 do roku 1946, v ktorom sa podnik transformoval a prešiel do socialistického sektora ako prevádzka závodu Karpatia Prievidza – závod na spracovanie lesných plodov, neskôr ovocia a zeleniny.

Od roku 1956 patril podnik pod Liptovské liehovary a konzervárne, n.p. Liptovský Mikuláš. V tomto období sa podnik orientoval vo veľkej miere na export, najmä do Veľkej Británie, Kanady, Austrálie a Južnej Afriky.

Roku 1992 bol podnik privatizovaný a majiteľom sa stala Konzerváreň Kysuca, spol. s r.o. Turzovka. Tento podnik si však neplnil privatizačné podmienky, ako zachovanie zamestnanosti a výroby po dobu 10 rokov, a preto bol naňho roku 1998 vyhlásený konkurz.

V tomto roku vznikli dva podniky, Belkal s.r.o. a Konzerváreň Turzovka s.r.o., ktoré sa dohodli, že odkúpia majetok bývalej spoločnosti a budú spolupracovať. Spoločnosť Belkal s.r.o. odkúpila budovy a pozemky a prenajala ich podniku Konzervárni Turzovka, ktorá bola vlastníkom výrobných zariadení.

2.2 Organizačná štruktúra

Hlavným orgánom spoločnosti je štatutárny orgán na čele s tromi konateľmi, ktorí jednajú za podnik samostatne.

Konatelia majú pod sebou päť úsekov – úsek riadenia, úsek hospodárskej správy, ekonomický úsek, výrobný úsek a obchodný úsek.

Úsek riadenia má na starosti ochranu a bezpečnosť pri práci a civilnú ochranu. Právnické oddelenie, ktoré je tiež súčasťou, využíva služby externého právnika.

Úsek hospodárskej správy dbá na správu a ochranu majetku, energetiku, údržbu, opravy, odpadové a vodné hospodárstvo.

Úlohou ekonomického úseku je tvoriť kalkulácie cien a dozeráť na financie, dane, mzdy zamestnancov, účtovníctvo, štatistiku a rozbor, archívniectvo, inventarizáciu a i.

Výrobný úsek, spolu s ekonomickým úsekom, patrí medzi najdôležitejšie organizačné úseky podniku. Dáva pozor na technickú prípravu výroby, výrobný proces a kontrolu kvality.

Posledným úsekom je obchodný úsek starajúci sa o materiálovo – technické zabezpečenie, sklady, odbyt, dopravu, prieskum trhu, propagáciu a reklamu. Do roku 2004 mal na starosti aj prieskumnú predajňu, ktorá je už zrušená.

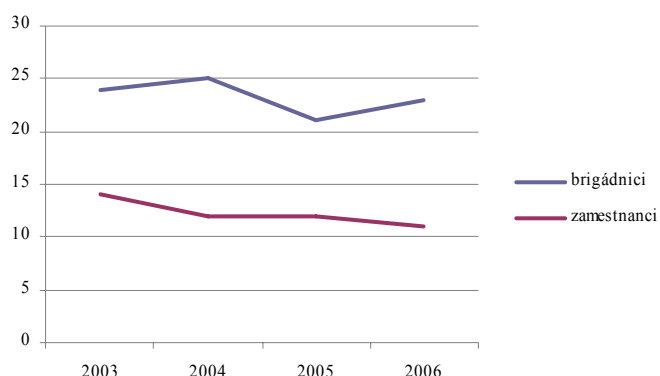
Zamestnanci

V súčasnej dobe zamestnáva podnik jedenásť stálych zamestnancov, z toho štyroch technicko-hospodárskych pracovníkov, troch pracovníkov údržby, šoféra, dvoch pracovníkov odbytu a a kuriča.

Počas hlavnej sezóny zamestnáva podnik aj brigádnikov do výroby. Ich počet sa každý rok mení, no neklesne pod dvadsať. Množstvo najatých brigádnikov závisí od prácnosti konkrétneho výrobku. Niektorí z nich sú zamestnaní každý rok na celé obdobie, iní len na určité spracovanie ovocia alebo zeleniny.

Vývoj počtu stálych zamestnancov a brigádnikov znázorňuje obr. č. 2. 1.

Obr. č. 2. 1 Vývoj počtu zamestnancov a brigádnikov za obdobie 2003 – 2006

Keďže ide o podnik, ktorý sa zaoberá potravinárskou výrobou, zamestnanci a brigádnici vo výrobe musia vlastniť zdravotný preukaz pracovníka v potravinárstve. Stáli zamestnanci musia mať okrem iného aj osvedčenie o preskúšaní odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností.

Mzdy brigádnikov závisia taktiež od prácnosti výroby a sú stanovené úkolom. Stáli zamestnanci majú stanovenú hodinovú mzdu a je pre nich vytvorený sociálny fond, do ktorého prispievajú 0,6 % z hrubej mzdy (ďalšími príjmami sú napr. dary a dotácie). Z fondu sú platené príspevky na stravné zamestnancov a príspevky na kultúru a dopravu. Pracovníci tiež dostávajú pracovné oblečenie, obuv a hygienické potreby.

2.3 Charakteristika trhu

V rámci obchodných aktivít dodáva podnik Konzerváreň Turzovka tovar na celé územie Slovenskej Republiky. Zameriava sa predovšetkým na miestny región Kysuce, ktorý zahŕňa mestá Turzovka, Čadca a Kysucké Nové Mesto. Daria sa mu však aj obchody so zahraničím, najmä s Poľskom.

Odberatelia

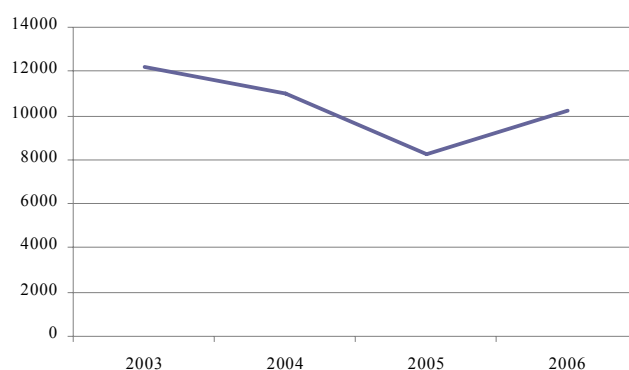
Hlavnými obchodnými partnermi podniku sú spoločnosť Kon-rad s.r.o. Bratislava, ktorá sa zaoberá veľkoobchodnou a maloobchodnou činnosťou v oblasti potravín a ich distribúciou, veľkosklad DemiFood s.r.o. Nové Mesto nad Váhom, sieť potravinárskych reťazcov Coop Jednota a Kysucké pekárne a.s. Čadca, ktorých hlavnou činnosťou je výroba pekárenských, cukrárskych a pečivárskych výrobkov. V roku 2005 sa podieľala na celkových tržbách podniku spoločnosť Kon-rad 25 % , DemiFood 15 % , Coop Jednota 9 % a Kysucké pekárne 6 %.

Ďalšími významnými odberateľmi sú spoločnosť Falcon, ktorá poskytuje služby v oblasti potravinárstva a gastronómie (veľkoobchod s potravinami, pekárská a cukrárenská výroba, maloobchodné prevádzky), veľkoobchod a veľkosklad Libex s.r.o., popredný výrobca rybacích a lahôdkových šalátov na Slovensku Ryba Žilina s.r.o., Hivafrost BM s.r.o. Prešov, Mabonex s.r.o. Slovakia a stravovacie zariadenia. Spoločnosť Sintra s r.o. Bratislava, ktorá sa zameriava na dovoz, distribúciu a vývoz poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, zabezpečuje export najmä do krajín Európskej únie.

Podnik v minulých rokoch prišiel o niekoľko dôležitých odberateľov, ktorých sa doteraz nepodarilo v plnej miere nahradiť. Od roku 2005 prestal podnik obchodovať so spoločnosťou Magistr Jukoma Kysucké nové Mesto kvôli nezaplateným pohľadávkam a podal sťažnosť na súd. Armáda Slovenskej republiky roku 2004 zrušila povinný vojenský výcvik, čo postupne viedlo k zániku spolupráce.

Konzerváreň Turzovka si udržiava vedúce postavenie v regióne Čadca a okolí. Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb zaznamenávali postupný pokles, ktorý sa podarilo zvrátiť až roku 2005. Tento vývoj tržieb je znázornený v obr. č. 2. 2.

Obr. č. 2. 2 Vývoj tržieb z predaja vlastných výrobkov za obdobie 2003 – 2006 (v tis. Sk)

Pokles tržieb je dôsledkom vyššie uvedenej straty odberateľov, ako aj zmeny stravovacích návykov, keď došlo k prudkému nárastu spotreby čerstvého ovocia a zeleniny na úkor zaváranín a zníženia počtu detí v školských zariadeniach a jedálňach. Celkovo klesli tieto tržby za obdobie rokov 2003 – 2006 o 1 970 000 Sk čo predstavuje pokles o 16 %.

Dodávateľia

V dodávateľských vzťahoch podnik sleduje nielen presnosť dodávok a ich kvalitu, ale v prvom rade cenu. Štruktúra dodávateľov vstupného materiálu nie je stanovená pevne, ale mení sa podľa vývoja cien hlavných vstupov. Medzi najväčších dodávateľov patrí napr. Valašek Jozef Trnava, Božík Jaroslav Jacovce, Bumbalová Čachtice, Fruktop Ostraktice,

Školský majetok Malinovo a ďalší. Stálymi dodávateľmi sú Považský cukrovar, Trenčianska Teplá, Vetropack a.s. Nemšová ako dodávateľ zaváracích pohárov a dodávateľ viečok Kipa s.r.o. Krakovany.

Konkurencia

Vonkajšia konkurencia, ktorá sa snaží presadiť na trhu, pochádza predovšetkým zo zahraničia. Spoločnosť nie je schopná konkurovať veľkým zahraničným spoločnostiam, ktoré sa sústreďujú na konzervovanie ovocia. Hlavným dôvodom je malý sortiment výrobkov, pretože podniku sa kvôli geografickej polohe neoplatí rozšírenie výroby na produkty z ovocia, ktoré nepochádza z nášho podnebného pásma.

Najväčšími konkurentmi v rámci Slovenskej republiky sú spoločnosti Hamé a.s., A + Z Rišňovský Halász s.r.o. a Novofruct. Hamé a.s. je dcérskou spoločnosťou rovnomenného podniku z Českej republiky a zaoberá sa mimo iného aj výrobou kečupov, zeleninových výrobkov, ovocných zmesí, džemov, a kompótov. Hlavnou výrobnou činnosťou spoločnosti A + Z Rišňovský Halász s.r.o. je spracovanie a konzervovanie zeleniny a ovocia, pričom v letnom období sa zameriava na spracovanie surovín sezónneho charakteru a v zimnom zasa na spracovanie koreňovej zeleniny a pochutín. Nosným produktom spoločnosti Novofruct je výroba vysokokvalitnej detskej výživy so značkou Ovko, no vyrába aj sterilizované ovocie, zeleninu a zeleninové šaláty.

2.4 Ciele podniku

Ciele stanovené podnikom je možné rozdeliť do niekoľkých skupín:

- **vrcholové** - zabezpečiť dlhodobú stabilitu podniku,
- **finančné** - zabezpečiť rentabilitu firmy,
  - dosiahnuť finančnú samostatnosť,
  - znížiť podiel cudzích zdrojov,
- **trhové** - ukončiť spoluprácu so stratovými obchodnými partnermi,
  - zvýšiť podiel na trhu,
- **výsledkové** - zabezpečiť rast predaja a rast zisku zvýšením tlaku na znížovanie nákladov podniku,
- **technické** - zavedenie nových výrobkov.

2.5 Charakteristika potravinárskeho priemyslu

Potravinársky priemysel je ziskové odvetvie hospodárstva Slovenskej republiky, s narastajúcou tendenciou zisku od roku 2003 – 2006. V roku 2006 potravinári dosiahli najvyšší objem zisku za celé toto hodnotené obdobie (1,9 mld. Sk). Podľa Prognózy spotreby potravín v Slovenskej republiky do roku 2010 by sa mala zvyšovať spotreba potravín, najmä mäsa, rastlinných tukov a olejov, cukru a pšenice. Naopak, pokles potreby sa predpokladá pri vajciach a jačmeni a spotreba ovocia a mlieka by mala aj naďalej stagnovať.

Základ slovenskej potravinárskej výroby spočíva v dvoch tradičných živočíšnych odboroch, ktorými sú mliekarenský a mäsiarsky priemysel. Z ďalších odborov sa posilňuje postavenie pivovarnícko-sladovníckeho odboru a hlavne výroby nealkoholických nápojov. V súčasnej dobe medzi odvetvia potravinárstva, ktoré nedosahovali priaznivý vývoj a dosahujú i stratu patria mliekarenský, pekársko-cukrárensky a výroba nealkoholických nápojov. K zlepšovaniu hospodárenia priaznivo prispel aj vývoj zahraničného kapitálu, ktorý sa do roku 2003 zvyšoval a stabilizoval sa na úrovni 16 mld. Sk.

Pozícia výrobcov v potravinárskom priemysle na tvorbe hrubého domáceho produktu (HDP) rástla, okrem roku 2006, v ktorom došlo k medziročnému poklesu o 1,16 mld. Sk (3,8 %). Tomu však neodpovedala výroba a tržby z predaja vlastných výrobkov, ktoré v danom období klesali. U tržieb z predaja tovaru dochádzalo k medziročnému nárastu, a to od 7 % - 17 %.

Vývoj ukazovateľov v potravinárstve uvádza tab. 2. 1.

Tab. 2. 1 Vývoj dopočítaných ukazovateľov potravinárstva v rokoch 2003 – 2006

Ukazovateľ	2003	2004	2005	2006
VH pred zdanením (tis. Sk)	1 111 838	1 432 550	1 797 593	1 892 854
Rentabilita aktív (%)	1,48	1,79	2,18	2,24
Finančná samostatnosť (%)	40,17	38,97	39,35	39,19
Celková likvidita (koef.)	1,76	1,65	1,54	1,48
Doba obratu pohľadávok (dni)	34	36	36	36

Zdroj: Štatistický úrad SR

Zlepšenie hospodárenia sa v rokoch 2003 – 2006 odrazilo aj na ukazovateľoch rentability. Ukazovateľ rentability celkového kapitálu sa vplyvom zlepšujúceho sa výsledku hospodárenia zvýšil. Ukazovateľ finančnej samostatnosti mierne poklesol rovnako ako celková likvidita, ktorá už na konci sledovaného obdobia nedosahovala optimálne hodnoty, ktoré sú podľa odbornej literatúry v rozmedzí 1,5 až 2,5. Doba obratu pohľadávok bola okrem roku 2003 stabilná.

3 Posúdenie finančnej situácie vybraného podniku

V tejto kapitole budú aplikované teoretické poznatky na zvolený podnik Konzerváreň Turzovka v období rokov 2003 – 2006. Na základe teoretických doporučení pre výsledné hodnoty ukazovateľov a po porovnaní s hodnotami, ktoré dosahuje potravinársky priemysel, bude zhodnotená celková finančná situácia podniku a budú navrhnuté opatrenia na zlepšenie jej postavenia.

3.1 Analýza stavových ukazovateľov

Táto časť obsahuje stručnú interpretáciu výsledkov horizontálnej a vertikálnej analýzy súvahy a výkazu ziskov a strát. Vstupné údaje boli získané z prílohy 1 a prílohy 2.

3.1.1 Horizontálna analýza

Nižšie uvedené hodnoty medziročných zmien sú vypočítané podľa vzorcov (1. 1) a (1. 2). Celkové výsledky sú uvedené v prílohe 3 a prílohe 4. Údaje v tabuľkách sú vyjadrené v tis. Sk (absolútne) a v percentách (relatívne).

Zhodnotenie vývoja aktív

Na základe vypočítaných hodnôt je zrejmé, že vývoj aktív má kolísavý charakter. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené položky, v ktorých došlo k najväčším zmenám.

Tab. 3. 1 Horizontálna analýza – aktíva

Položka	2003/2004		2004/2005		2005/2006	
	absolútne	relatívne	absolútne	relatívne	absolútne	relatívne
1. Neobežný majetok	971	130,686	1444	84,247	-1694	-53,642
Stavby	1222	-	501	40,998	-1121	-65,061
2. Obežný majetok	-2143	-17,502	-49	-0,485	-853	-8,486
Zásoby	-2351	-26,439	302	4,617	-53	-0,775
Kr. pohľadávky	15	0,537	-265	-9,434	-729	-28,656
3. Spolu majetok	-1210	-9,276	1396	11,796	-2543	-19,22

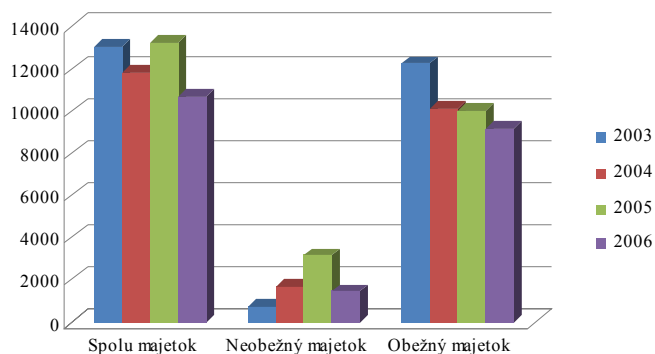
Položka neobežný majetok mala v prvých rokoch rastúcu tendenciu, čo bolo spôsobené najmä výstavbou novej výrobnéj budovy a kúpou skladov. V roku 2006 však došlo k poklesu z dôvodu odpredaja staršieho vozového parku a nepotrebnéj budovy skladu.

Obežné aktíva skôr klesajú, v roku 2004 to bolo o 17,5 % (2 143 000 Sk), roku 2005 o 0,5 % (49 000 Sk) a roku 2006 o 8,5 % (853 000 Sk). Najväčší podiel na poklese obežných

aktív majú pohľadávky a zásoby. Zo zásob je to tovar a to o 40 – 50 % za každý rok. Pokles pohľadávok je spôsobený najmä odlivom odberateľov a zmenou platobných podmienok.

Grafické znázornenie popísaných skutočností je uvedené v obr. č. 3. 1, hodnoty sú v tis. Sk.

Obr. č. 3. 1 Vývoj aktív za obdobie 2003 – 2006

Každoročný pokles tovaru je možné hodnotiť kladne, pretože podnik prestal neefektívne viazať finančné prostriedky. Naopak záporne je nutné zhodnotiť zmeny pohľadávok.

Zhodnotenie vývoja pasív

Položka pasíva má rovnaký vývoj ako aktíva, a teda jej vývoj je kolísavý. V tab. 3. 2 sú uvedené položky s najväčšími zmenami.

Tab. 3. 2 Horizontálna analýza – pasíva

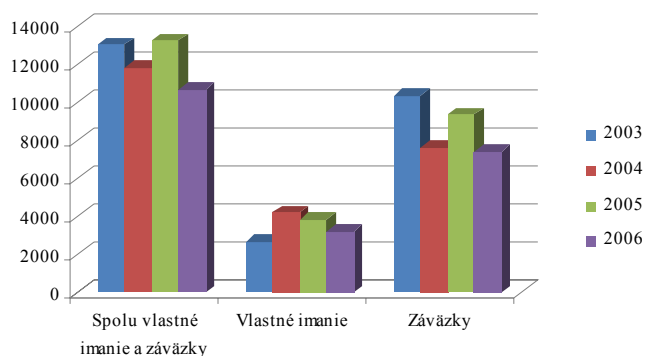
Položka	2003/2004		2004/2005		2005/2006	
	absolútne	relatívne	absolútne	relatívne	absolútne	relatívne
1. Vlastné imanie	1523	56,366	-398	-9,420	-618	-16,148
VH minulých rokov	287	-100	-1	-	-329	32900
VH za účtovné obdobie	14	-93,333	-328	32800	287	-87,234
2. Závazky	-2733	-26,424	1762	23,154	-1928	-20,572
Dlh. záväzky	1	7,143	1202	8013,33	-534	-43,878
Kr. záväzky	-2676	-26,266	511	6,802	-1374	-17,126
Daň. záv. a dotácie	137	-4566,7	102	76,119	-135	-57,203
3. Vlastné imanie a záv.	-1210	-9,276	1396	11,796	-2543	-19,22

V oblasti vlastného kapitálu sa najviac menila položka výsledok hospodárenia minulých rokov, ktorá v roku 2006 poklesla o 329 000 Sk, čo znamená zvýšenie straty v tomto roku. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie má rovnaký vývoj, avšak ten je posunutý o jeden rok. Najväčšia zmena bola dosiahnutá v roku 2005, keď sa strata zvýšila o 328 000 Sk. Obrat nastal v ďalšom roku, v ktorom položka klesla až o 87,2 %.

V záväzkoch došlo k významnej zmene, keď od roku 2005 začal podnik používať dlhodobé úvery ako zdroj financovania podniku. V nasledujúcom roku došlo k zníženiu úverov o 44,7 %, čo je pozitívum pre potenciálnych veriteľov, pretože podniku sa darí splácať dlhodobé záväzky napriek dosiahnutej strate. Krátkodobé záväzky majú skôr klesajúcu tendenciu, pričom sa na poklese podieľali v prvom rade záväzky z obchodného styku, ktoré v roku 2004 poklesli o 79 %, čo predstavuje 1 971 000 Sk. Nemalá zmena nastala aj v položke daňové záväzky a dotácie, pretože podnik začal od roku 2004 čerpať dotácie. Tieto zmeny viedli v roku 2004 k poklesu záväzkov o 26,4 % (2 733 000 Sk), v roku 2005 k ich nárastu o 23,2 % (1 762 000 Sk) a v roku 2006 opäť k poklesu o 20,6 % (1 928 000 Sk).

Grafické znázornenie vývoja popísaných položiek je uvedené v obr. č. 3. 2, hodnoty sú v tis. Sk.

Obr. č. 3. 2 Vývoj pasív za obdobie 2003 - 2006

V oblasti pasív by sa mal podnik sústrediť na zníženie straty, ktorú dosahuje.

Zhodnotenie vývoja tržieb

Tržby vykazujú na začiatku sledovaného obdobia klesajúcu tendenciu. Najviac ich ovplyvnil rok 2005. V tab. 3. 3 sú uvedené tržby tvoriace prevádzkový výsledok hospodárenia.

Tab. 3. 3 Horizontálna analýza – tržby

Položka	2003/2004		2004/2005		2005/2006	
	absolútne	relatívne	absolútne	relatívne	absolútne	relatívne
Tržby z predaja tovaru	-556	-24,017	-488	-27,743	-196	-15,421
Tržby z predaja výrobkov a služieb	-1204	-9,891	-2706	-24,67	1940	23,478
Tržby z predaja DM a mater.	-293	-94,516	2227	13100	403	17,959

V roku 2005 začali tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu stúpať, pričom dosiahli najvýraznejšie zvýšenie, teda o 2 227 000 Sk (13 100 %). V nasledujúcom roku sa už

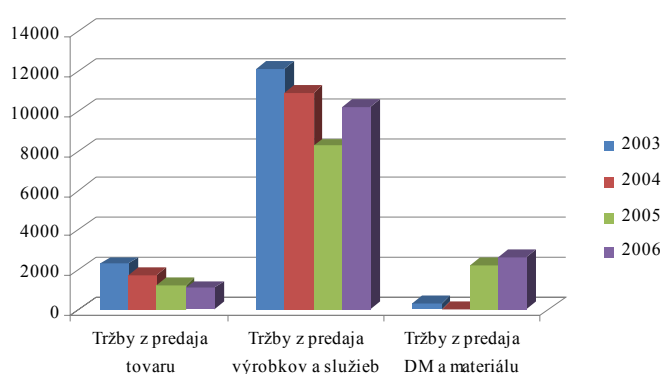
začalo prejavovať, že podnik nemôže dlhodobo predávať svoj majetok v tak vysokej miere a nárast bol už len 18 %.

V rovnakom čase zaznamenali najväčšiu zmenu aj tržby z predaja výrobkov a služieb, pričom išlo o pokles tejto položky. Bolo to spôsobené najmä stratou odberateľov, čo v dôsledku viedlo k zníženiu predaja. V ďalšom období sa spoločnosti podarilo nahradiť väčšinu stratených odberateľov a došlo k nárastu týchto tržieb.

Tržby z predaja tovaru klesali v celom sledovanom období z toho dôvodu, že sa podnik rozhodol sústrediť na predaj vlastných výrobkov.

Vývoj tržieb je graficky znázornený v obr. č. 3. 3, hodnoty sú v tis. Sk.

Obr. č. 3. 3 Vývoj tržieb za obdobie 2003 - 2006

Vzhľadom na pokles tržieb je možné odporučiť podniku, aby hľadal ďalšie možnosti uplatnenia produkcie na trhu, prípadne nových trhoch.

Zhodnotenie vývoja nákladov

Náklady mali v sledovanom období kolísavý charakter. V tab. 3. 4 sú uvedené najdôležitejšie skupiny nákladov.

Tab. 3. 4 Horizontálna analýza – náklady

Položka	2003/2004		2004/2005		2005/2006	
	absolútne	relatívne	absolútne	relatívne	absolútne	relatívne
Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	-433	-23,118	-327	-22,708	-150	-13,477
Výrobná spotreba	-3478	-33,793	841	12,342	1185	15,480
Osobné náklady	-574	-18,28	-269	-10,483	395	17,196

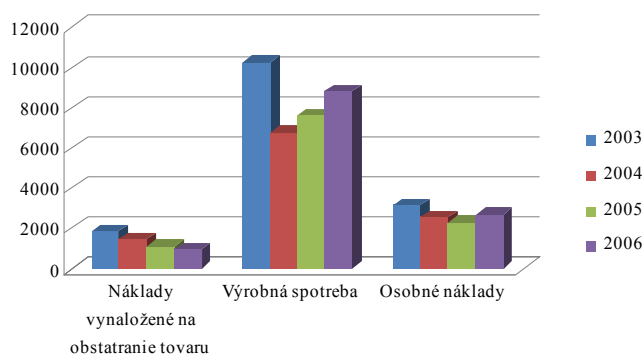
Výrobná spotreba má okrem roku 2004 rastúci sklon, pričom najzásadnejší vplyv na zmenu majú služby (nájomné), ktoré v roku 2006 narástli o 94 % (914 000 Sk).

Kolísanie osobných nákladov je spôsobené tým, že podnik každý rok zamestnáva iný počet zamestnancov (brigádnikov) počas hlavnej sezóny a aj sezóna má rozdielnu dĺžku.

Náklady na obstaranie tovaru sa vyvíjali veľmi podobne ako tržby z predaja tovaru, len tempo poklesu nákladov je nepatrne menšie, čo je zrejme aj po porovnaní nasledujúceho obr. č. 3. 3 s obr. č. 3. 4.

Vývoj najdôležitejších položiek nákladov vyjadruje obr. č. 3. 4, hodnoty sú v tis. Sk.

Obr. č. 3. 4 Vývoj nákladov za obdobie 2003 - 2006

Z hľadiska nákladov by sa mal podnik zamerať na podrobnejšiu analýzu výrobnéj spotreby a zistiť, ktoré položky zapríčiňujú zlý trend vývoja vzhľadom na tržby z predaja výrobkov a služieb. U týchto položiek by nemalo dôjsť k súčasnému poklesu tržieb a nárastu výkonovej spotreby, pretože ide o najpodstatnejšiu položku výnosov a nákladov.

Zhodnotenie vývoja výsledku hospodárenia

Výsledky hospodárenia v sledovanom období klesali. V tab. 3. 5 nie sú uvedené výsledky hospodárenia z mimoriadnej činnosti, pretože ich podnik svojou činnosťou nemôže ovplyvniť.

Tab. 3. 5 Horizontálna analýza – výsledky hospodárenia

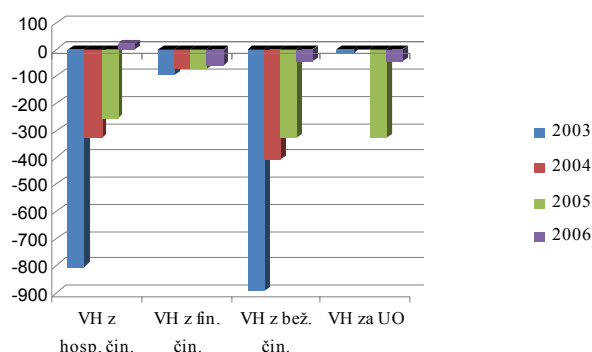
Položka	2003/2004		2004/2005		2005/2006	
	absolútne	relatívne	absolútne	relatívne	absolútne	relatívne
VH z hospodárskej činnosti	475	-59,153	74	-22,561	274	-107,87
VH z finančnej činnosti	16	-17,391	1	-1,316	13	-17,333
VH z bežnej činnosti	486	-54,302	80	-19,56	287	-87,234
VH za účtovné obdobie	14	-93,333	-328	32800	287	-87,234

Z obr. č. 3. 5 je jasné, že jednotlivé výsledky hospodárenia majú v sledovanom období formu straty, avšak v jednotlivých rokoch došlo k poklesu týchto strát. Najväčšia zmena bola zaznamenaná v roku 2005, v ktorom narástla strata za účtovné obdobie o 32 800 % (328 000 Sk), pretože tento rok nebol vykázaný žiadny výsledok hospodárenia z mimoriadnej

činnosti, ktorý v minulých rokoch znižoval dosiahnutú stratu. Ďalšia veľká zmena nastala roku 2006, a to vo výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti o 107,9 % (strata sa znížila o 274 000 Sk), keď bol po prvýkrát dosiahnutý zisk. Bolo to spôsobené predovšetkým tým, že náklady klesali výraznejšie ako tržby.

Grafické znázornenie výsledkov hospodárenia je uvedené v obr. č. 3. 5, hodnoty sú v tis. Sk.

Obr. č. 3. 5 Vývoj výsledku hospodárenia za obdobie 2003 – 2006

Kvôli vysokému podielu nákladov by mal podnik venovať väčšiu pozornosť analýze ich zložiek a pokúsiť sa zmenšiť dosahovanú stratu znížením najmenej významných položiek nákladov a nájdením nových odberateľov.

3.1.2 Vertikálna analýza

Hodnoty jednotlivých položiek vertikálnej analýzy sú vypočítané podľa vzorca (1. 3). Celkové výsledky sú uvedené v prílohe 5 a prílohe 6. Údaje v tabuľkách sú vyjadrené v percentách.

Analýza štruktúry aktív

Za východiskovú hodnotu (100 %) boli pre analýzu aktív považované celkové aktíva. V tab. 3. 6 sú uvedené hodnoty najvýznamnejších položiek aktív.

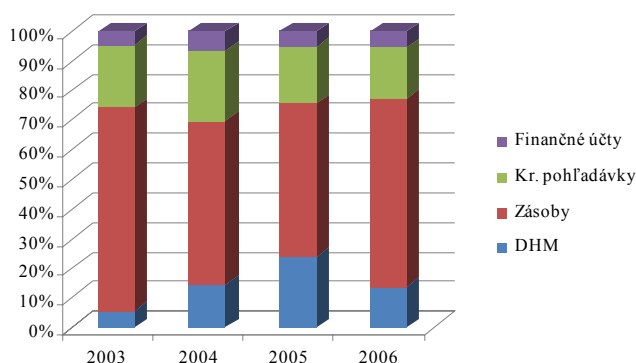
Tab. 3. 6 Vertikálna analýza - aktíva

Položka	2003	2004	2005	2006
1. Neobežný majetok	5,696	14,482	23,868	13,698
Samostatné hnutelné veci	5,673	4,132	10,823	8,037
2. Obežný majetok	93,860	85,349	75,973	86,068
Zásoby súčet	68,164	55,268	51,719	63,529
Krátkodobé pohľadávky súčet	21,418	23,735	19,228	16,982
Finančné účty	4,278	6,346	5,026	5,558

Najväčší diel aktív tvorí obežný majetok – položka zásoby. Pre výrobné podniky je pomerne bežné, že najväčšia časť majetku je viazaná v zásobách výrobkov. Spoločnosť sa však rozhodla efektívnejšie využívať prostriedky a radšej investovala do dlhodobého majetku, čo sa prejavilo poklesom zásob v jednotlivých rokoch. Výnimkou je rok 2006, v ktorom spoločnosť predala prebytočný neobežný majetok a to viedlo k zníženiu tejto položky.

Grafické znázornenie štruktúry aktív uvádza obr. č. 3. 6.

Obr. č. 3. 6 Štruktúra aktív za obdobie 2003 - 2006

Vzhľadom na zastaralosť výrobného zariadenia by mal podnik naďalej pokračovať v trende zvyšovania podielu stálych aktív a teda zvyšovania efektívnosti výroby a využívania finančných prostriedkov. Ďalej by mal podnik zvýšiť podiel finančných účtov a krátkodobých pohľadávok, pretože súčasná hodnota neodpovedá veľkosti záväzkov a môže dôjsť k ohrozeniu likvidity.

Analyza štruktúry pasív

Východisková hodnota (100 %) pre analýzu pasív je tvorená celkovými pasívami. V tabuľke sú uvedené položky pasív, u ktorých došlo v sledovanom období k najväčším zmenám.

Tab. 3. 7 Vertikálna analýza - pasíva

Položka	2003	2004	2005	2006
1. Vlastné imanie	20,713	35,699	28,925	30,024
Základné imanie	22,997	25,349	22,674	28,069
Kapitálové fondy	0	10,325	8,714	5,3986
2. Záväzky	79,287	64,301	70,834	69,648
Dlhodobé záväzky	0,1073	0,1267	9,198	6,390
Krátkodobé záväzky	78,099	63,473	60,638	62,21

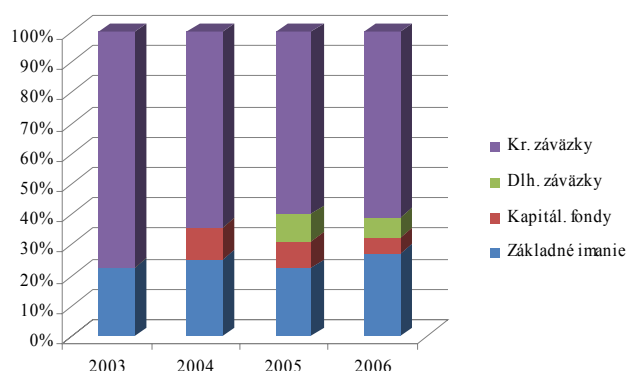

Vlastné imanie predstavuje menšiu časť pasív a je tvorené hlavne základným imaním, ktoré v danej dobe kolíše. Od roku 2004 patria k významným položkám aj kapitálové fondy. Výsledok hospodárenia súčasne znižuje pasíva, a to až do 3 %.

Krátkodobé záväzky predstavujú najväčší diel pasív. Pre firmu býva výhodnejšie používať krátkodobé zdroje financovania, pretože tento spôsob financovania je pre spoločnosť lacnejší. Ich podiel bol ale príliš vysoký a preto začal podnik používať od roku 2005 aj dlhodobé úvery.

Grafické znázornenie štruktúry pasív uvádza obr. č. 3. 7.

Obr. č. 3. 7 Štruktúra pasív za obdobie 2003 - 2006

Po porovnaní štruktúry aktív a pasív v jednotlivých rokoch je vidieť, že podnik nedodržiava „zlaté pravidlo financovania“, ktoré hovorí, že dlhodobý majetok má byť financovaný z dlhodobých zdrojov a krátkodobý majetok z krátkodobých zdrojov.

Analyza štruktúry výkazu ziskov a strát

Ako vzťahná veličina bola použitá položka tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb (100 %), čo umožňuje vidieť, aká je veľkosť daných položiek vo vzťahu k hlavným tržbám podniku. V tab. 3. 8 sú uvedené položky s najväčším podielom vzhľadom na tržby.

Tab. 3. 8 Vertikálna analýza vybraných položiek VZZ

Položka	2003	2004	2005	2006
Tržby z predaja tovaru	19,018	16,036	15,382	10,536
Výrobná spotreba	84,548	62,121	92,642	86,641
Pridaná hodnota	19,535	23,393	20,537	12,918
Osobné náklady	25,795	23,393	27,799	26,384

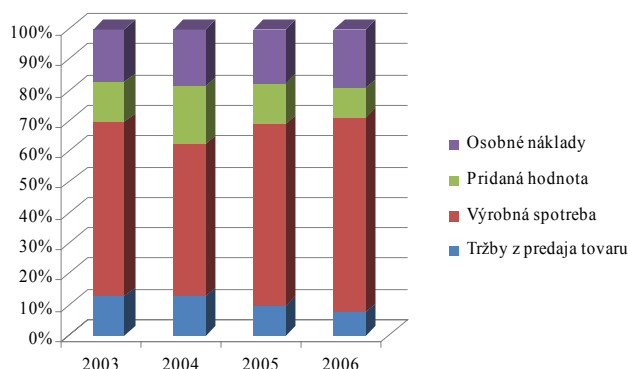
Tržby z predaja tovaru majú v sledovanom období klesajúcu tendenciu spôsobenú rozhodnutím podniku, že bude postupne znižovať predaj tovaru a radšej sa sústreďí na predaj vlastných výrobkov.

Z analýzy vyplýva, že výrobná spotreba tvorí 62 - 92 % tržieb. Na tejto hodnote sa podieľa predovšetkým spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok. Podiel nákladových položiek je vysoký, a teda aj nákladovosť tržieb je vysoká.

K najdôležitejším položkám výkazu ziskov a strát patrí aj pridaná hodnota, pretože ukazuje, koľko bol podnik schopný zarobiť v najužšom slova zmysle – vo vzťahu tržby a najužšie súvisiace náklady ako spotreba materiálu a energií. V prípade tohto podniku hodnota prevažne klesá, čo znamená, že podnik má z tržieb čím ďalej menej zisku.

Štruktúra vybraných položiek výkazu ziskov a strát je znázornená v obr. č. 3. 8.

Obr. č. 3. 8 Štruktúra vybraných položiek VZZ za obdobie 2003 - 2006

Podnik by sa mal v oblasti výkazu ziskov a strát snažiť stabilizovať výrobnú spotrebu a zvýšiť podiel pridanej hodnoty.

3.2 Analýza pomerových ukazovateľov

V tejto časti sa nachádzajú výsledky ukazovateľov rentability, zadlženosti, likvidity a aktivity. Vstupné údaje boli získané zo súvahy uvedenej v prílohe 1 a z výkazu ziskov a strát v prílohe 2.

3.2.1 Ukazovatele rentability

Táto časť obsahuje stručnú interpretáciu výsledkov rentability aktív, rentability vlastného kapitálu, rentability dlhodobo investovaného kapitálu, rentability tržieb a rentability nákladov. Hodnoty ukazovateľov sú uvedené v percentách.

Rentabilita aktív

Hodnoty ukazovateľa rentability aktív boli vypočítané podľa vzorcov (1. 5) a (1. 6) a sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 3. 9 Rentabilita aktív v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Rentabilita aktív so ziskom pred úrokmi a daňami	-6,156	-2,771	-1,92	0,187
Rentabilita aktív s čistým ziskom	-0,065	0,06	-2,236	-0,014

Podnik Konzerváreň Turzovka má v sledovanom období veľmi nízku rentabilitu, ktorá väčšinou dosahuje záporné hodnoty. To znamená, že kapitál podniku bol znehodnotený. Odráža to aj skutočnosť, že podnik dosahoval v daných rokoch stratu.

V prvom prípade bol ukazovateľ vypočítaný z prevádzkového zisku hospodárenia, vyjadruje preto hodnotu výsledku bez ohľadu na to, pre koho bol zisk určený. Dobrým znakom je, že ukazovateľ má rastúcu tendenciu spôsobenú poklesom straty a tým dochádza k znižovaniu záporných hodnôt. V roku 2006 došlo dokonca k zhodnoteniu kapitálu.

Druhou možnosťou je počítať ukazovateľ s čistým ziskom, ktorý odpovedá výsledku hospodárenia za účtovné obdobie. Vo výpočtoch je ako daňová sadzba vo všetkých rokoch použitá hodnota 19 %. Ukazovateľ má v tomto prípade kolísavý priebeh, ktorý je spôsobený predovšetkým mimoriadnym výsledkom hospodárenia, ktorý bol dosiahnutý v prvých rokoch a ktorý najvýraznejšie znížil dosiahnutú stratu. V roku 2004 došlo aj k zníženiu aktív, čoho výsledkom bolo zhodnotenie spoločnosti. Každá koruna aktív vtedy priniesla spoločnosti zisk 0,0006 Sk.

Rentabilita vlastného kapitálu

Hodnoty ukazovateľa rentability vlastného kapitálu uvedené v tejto časti boli vypočítané podľa vzorca (1. 8) a sú uvedené v tab. 3. 10. Pri tomto ukazovateli sa počítalo s čistým ziskom.

Tab. 3. 10 Rentabilita vlastného kapitálu v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Rentabilita vlastného kapitálu	-0,555	-0,024	-8,597	-1,309

Ukazovateľ rentability vlastného kapitálu vyjadruje zhodnotenie zdrojov, ktoré vložili vlastníci podniku.

Z predchádzajúcej tabuľky vyplýva, že ukazovatele majú zápornú hodnotu, čo znamená, že dochádza k znehodnoteniu kapitálu, ktorí vložili vlastníci. Znehodnotenie má kolísavú povahu a pohybuje sa v rozpätí od 0,02 % – 8,6 %.

Tento kolísavý charakter je spôsobený zmenami vlastného kapitálu ako aj čistého zisku. Vlastný kapitál kolísal z dôvodu zmien vo výsledkoch hospodárenia a kvôli poklesu

v kapitálových fondoch. Základný kapitál a fondy zo zisku sa v sledovanej dobe nemenia. Na zmenu čistého zisku najviac vplývalo zníženie tržieb, kolísanie nákladov a mimoriadny zisk dosiahnutý v rokoch 2003 a 2004.

Pre úspešné fungovanie podniku by malo platiť, že rentabilita vlastného kapitálu je väčšia ako rentabilita aktív. Po porovnaní daných ukazovateľov je vidieť, že táto podmienka platí v prvých dvoch rokoch. V ďalšom období podnik začal využívať dlhodobé bankové úvery a podmienka bola porušená. Znamená to, že podnik nevyužíva výhodne cudzie prostriedky.

Rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu

Hodnoty ukazovateľa rentability dlhodobo investovaného kapitálu boli vypočítané podľa vzorca (1. 7) a sú uvedené v tab. 3. 11.

Tab. 3. 11 Rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu	-0,314	0,168	-5,864	-0,039

Ukazovateľ rentability dlhodobo investovaného kapitálu vyjadruje zhodnotenie dlhodobých zdrojov podniku, ktoré sú tvorené vlastným kapitálom a dlhodobými úvermi.

Rovnako ako ostatné ukazovatele rentability, aj tento ukazovateľ dosahuje väčšinou záporné hodnoty kvôli dosiahnutej strate a teda dochádza k znehodnoteniu dlhodobo investovaného kapitálu. K zhodnoteniu kapitálu dochádza len v roku 2004. Táto zmena je spôsobená nárastom vlastného kapitálu o 1 523 000 Sk.

Rentabilita tržieb a nákladov

Hodnoty ukazovateľov rentability tržieb a nákladov boli vypočítané podľa vzorcov (1. 9) a (1. 10) a sú uvedené v tab. 3. 12. Pri výpočte sa vychádzalo z tržieb z predaja tovaru z tržieb z predaja vlastných výrobkov a služieb.

Tab. 3. 12 Rentabilita tržieb a nákladov v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Rentabilita tržieb	-5,543	-2,577	-2,664	0,177
Rentabilita nákladov	105,543	102,577	102,664	99,823

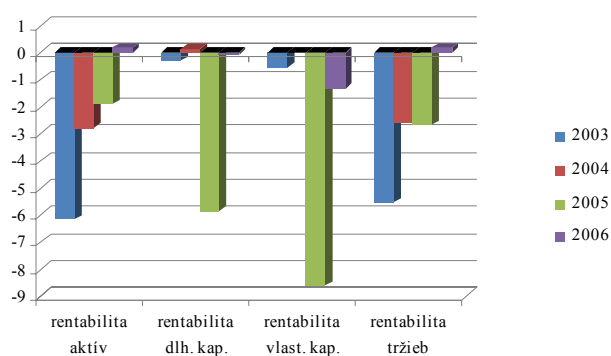
Rentabilita tržieb informuje o výške zisku, ktorá pripadá na jednu korunu tržieb. Skúmaný podnik vykazuje záporné hodnoty, ktoré sa ale postupne znižujú. Nárast

ukazovateľa bol zapríčinený rýchlejšim nárastom tržieb ako nákladov, čo spôsobilo prechod podniku zo straty do zisku. Roku 2006 bol prvýkrát dosiahnutý zisk, podnik získal 0,002 Sk z jednej koruny tržieb.

Rentabilita nákladov je doplnkom k predchádzajúcemu ukazovateľu a vyjadruje, ako sa náklady podieľali na jednej korune dosiahnutých tržieb. Hodnoty ukazovateľa sú v prvých troch rokoch väčšie ako 100 %, čo tiež vyjadruje skutočnosť, že podnik bol v týchto rokoch stratový, a v priebehu celého obdobia klesajú.

Grafické znázornenie ukazovateľov rentability uvádza obr. č. 3. 9, hodnoty sú vyjadrené v percentách.

Obr. č. 3. 9 Ukazovatele rentability za obdobie 2003 - 2006

Vzhľadom na nepriaznivý vývoj ukazovateľov rentability by sa mala pozornosť podniku sústrediť najmä na rozklady rentability, aby sa zistilo, ktoré položky ho najviac spôsobujú. Ďalej by mal podnik podrobnejšie analyzovať, prečo používanie cudzích prostriedkov nie je efektívne.

3.2.2 Ukazovatele zadlženosti

Táto podkapitola sa zameriava na päť ukazovateľov zadlženosti: celkovú zadlženosť, finančnú samostatnosť, majetkový koeficient, úrokové krytie a úrokové zaťaženie.

Celková zadlženosť

Ukazovateľ celkovej zadlženosti bol vypočítaný podľa vzorca (1. 11). Hodnoty uvedené v tab. 3. 13 sú vyjadrené v percentách.

Tab. 3. 13 Celková zadlženosť v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Celková zadlženosť	79,287	64,301	70,834	69,648

Celková zadlženosť informuje o tom, ako je majetok krytý cudzími zdrojmi. V priebehu sledovaného obdobia dosahuje ukazovateľ pomerne vysokých hodnôt a má kolísavý trend.

Najviac bol podnik zadlžený v roku 2003, v ktorom cudzie zdroje kryli majetok 79 %. Závazky podniku boli v tomto období prevažne tvorené neúročenými zdrojmi. V nasledujúcom roku došlo k poklesu spôsobenému znížením aktív ako aj cudzích zdrojov, pričom pokles aktív pod pomalší. Od roku 2005 začal podnik využívať dlhodobé úvery, ktoré zapríčinili opätovný nárast ukazovateľa.

Podiel vlastného kapitálu na aktívach

Hodnoty sledovaného ukazovateľa sú uvedené v tab. 3. 14 a boli vypočítané podľa vzorca (1. 12). Ukazovateľ je vyjadrený v percentách.

Tab. 3. 14 Podiel vlastného kapitálu na aktívach v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Finančná samostatnosť	20,713	35,699	28,925	30,024

Finančná samostatnosť hodnotí schopnosť podniku kryť majetok vlastnými zdrojmi. Rovnako ako ukazovateľ veriteľského rizika má kolísavý charakter, ale s opačným trendom.

K nárastu ukazovateľa v roku 2004 došlo v dôsledku prírastku vlastných zdrojov, ktorý bol spôsobený zvýšením kapitálových fondov a znížením straty z minulých rokov. V ďalšom roku nárast aktív zapríčinil pokles približne o 7 percentných bodov.

Napriek nízkym hodnotám ukazovateľa sa jedná o prekapitalizovaný podnik.

Majetkový koeficient

Hodnoty majetkového koeficientu boli zistené podľa vzorca (1. 13) a výsledné hodnoty sú uvedené v tab. 3. 15.

Tab. 3. 15 Majetkový koeficient v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Majetkový koeficient	4,828	2,801	3,457	3,331

Majetkový koeficient vyjadruje optimálnu zadlženosť spoločnosti. Koeficient by mal byť v čase stabilný alebo aspoň neklesajúci, čo analyzovaný podnik nespĺňa.

Kolísanie hodnôt koeficientu nebolo veľmi výrazné až na konci obdobia, pretože medziročná zmena, ku ktorej došlo v podniku u položky aktív a vlastného kapitálu, nebola

príliš výrazná vzhľadom na predchádzajúce roky a s opačným charakterom. Celkovo sa dá usúdiť, že podnik nie je finančne stabilný.

Úrokové krytie

Hodnoty úrokového krytia uvedené v nasledujúcej tabuľke boli vypočítané podľa vzorca (1. 14). Hodnoty ukazovateľa sú v percentách.

Tab. 3. 16 Úrokové krytie v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Úrokové krytie	-100,38	-32,8	-6,1951	0,4

Úrokové krytie na rozdiel od predchádzajúcich ukazovateľov využíva ako zdroj dát aj výkaz ziskov a strát. Zohľadňuje teda skutočnú schopnosť podniku kryť náklady na cudzí úročený kapitál.

V prvých dvoch rokoch využíval podnik len krátkodobé úvery, ktoré vždy pred koncom roka splatil. Hodnoty ukazovateľa sú záporné a postupne sa znižujú. V poslednom roku bola dokonca dosiahnutá kladná hodnota, čo je dobrým znakom pre podnik. Tento pokles je dôsledkom postupného znižovania straty podniku. Aj napriek tomuto zlepšeniu nie je dosiahnutá odporúčaná hodnota, že podnik má kryť úroky aspoň 3 krát.

Úrokové zaťaženie

Hodnoty úrokového zaťaženia boli zistené podľa vzorca (1. 15) a sú uvedené v ďalšej tabuľke. Hodnoty sú rovnako ako u predchádzajúceho ukazovateľa vyjadrené v percentách.

Tab. 3. 17 Úrokové zaťaženie v rokoch 2003 - 2006

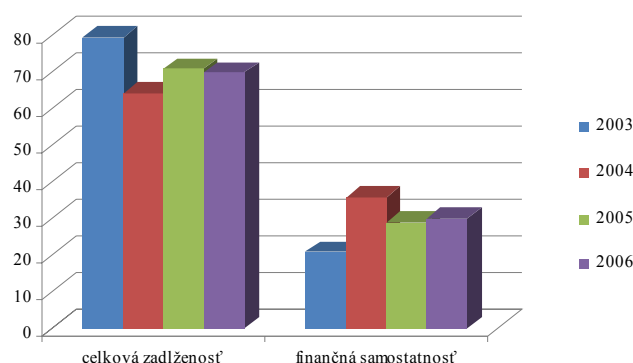
	2003	2004	2005	2006
Úrokové zaťaženie	-0,01	-0,031	-0,161	2,5

Úrokovým zaťažením sa zisťuje, koľko zisku odčerpajú úroky. Ukazovateľ má rastúci trend, na rozdiel od odporúčaní. Rast je spôsobený nárastom úrokov v sledovanom období. V prvých rokoch boli platené úroky len z krátkodobých úverov a tie boli vo veľkej miere hradené výnosovými úrokmi. Od roku 2005 boli uhrádzané aj úroky z dlhodobých úverov.

S pomerne nízkych (a záporných) hodnôt úrokového zaťaženia je možné usúdiť, že podnik nezarába ani na platenie úrokov a nie je preto schopný ďalšieho rozvoja pomocou cudzieho kapitálu.

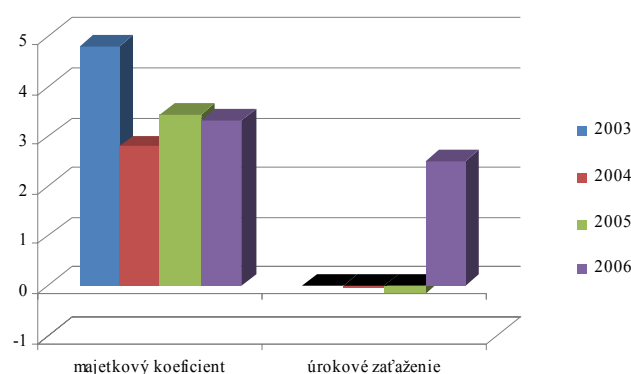
Grafické znázornenie ukazovateľov celkovej zadlženosti a finančnej samostatnosti je uvedené v obr. č. 3. 10, hodnoty sú uvedené v percentách.

Obr. č. 3. 10 Ukazovateľ celkovej zadlženosti a fin. samostatnosti za obdobie 2003 - 2006

Majetkový koeficient a úrokové zaťaženie, ktoré je vyjadrené v percentách, je graficky znázornené v obr. č. 3. 11.

Obr. č. 3. 11 Majetkový koeficient a úrokové zaťaženie za obdobie 2003 - 2006

Podnik by sa mal pokúsiť kryť dosahované straty z iných zdrojov a viac sa nezadlžovať, pretože pri danej úrovni tržieb a prevádzkových nákladov nie je schopný kryť úroky a stupeň zadlženosti zároveň znižuje výnosnosť vloženého kapitálu.

3.2.3 Ukazovatele likvidity

Táto časť obsahuje interpretáciu výsledkov celkovej, pohotovej a okamžitej likvidity a čistého pracovného kapitálu. Výsledné hodnoty likvidít sú koeficienty, čistý pracovný kapitál je vyjadrený v tis. Sk.

Celková likvidita

Hodnoty ukazovateľa celkovej likvidity sú uvedené v tab. 3. 18 a boli vypočítané podľa vzorca (1. 16).

Tab. 3. 18 Celková likvidita v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Celková likvidita	1,202	1,345	1,253	1,384

Celkovou likviditou je vyjadrené, ako sú krátkodobé záväzky kryté obežnými aktívami.

Hodnoty ukazovateľa v sledovanom období striedavo rástli a klesali, pričom boli pod odporúčaným intervalom 1,5 – 2,5. Dôvodom nepravidelného vývoja bolo kolísanie krátkodobých záväzkov, najmä záväzkov voči spoločníkom a z obchodného styku. Obežné aktíva v danom období klesali. Ukazovateľ však neberie v úvahu ani štruktúru obežného majetku z hľadiska jeho likvidnosti ani štruktúru krátkodobých záväzkov s ohľadom na doby ich splatnosti.

Pohotovú likviditu

Hodnoty ukazovateľa pohotovej likvidity boli vypočítané podľa vzorca (1. 17) a sú uvedené v tab. 3. 19.

Tab. 3. 19 Pohotovú likvidita v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Pohotovú likvidita	0,329	0,474	0,4	0,362

Pohotovú likvidita odstraňuje z ukazovateľa najmenej likvidnú časť obežného majetku – zásoby. Nižšie hodnoty sú výhodné pre vlastníkov, na rozdiel od veriteľov, ktorí uprednostňujú hodnoty bližšie sa hornej hranici intervalu.

Hodnoty ukazovateľa mali rovnako ako u bežnej likvidity kolísavý charakter a boli pod odporúčaným rozpätím 1,0 – 1,5. Ich hodnota je však výrazne nižšia kvôli malému podielu pohľadávok a finančných účtov na obežnom majetku. Likvidita rástla len v roku 2004, keď došlo k zvýšeniu krátkodobých pohľadávok aj peňažných prostriedkov.

Okamžitú likviditu

Hodnoty okamžitej likvidity boli vypočítané podľa vzorca (1. 18) a výsledné hodnoty sú uvedené v tab. 3. 20.

Tab. 3. 20 Okamžitú likvidita v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Okamžitú likvidita	0,055	0,1	0,083	0,089

Ukazovateľ okamžitej likvidity zohľadňuje vo výpočte len najlikvidnejšiu časť obežných aktív – peňažné prostriedky.

Aj hodnoty tohto ukazovateľa sú pod odporúčaným rozmedzím 0,9 – 1,1, resp. pre Českú republiku 0,2 – 0,6 a v sledovanej dobe kolíšu, pričom toto kolísanie nie je príliš výrazné. Najviac sa hodnota priblížila optimu v roku 2004, v ktorom významne narástli peňažné prostriedky podniku z dôvodu odpredaja nadbytočnej časti majetku a zároveň poklesli záväzky z obchodného styku. Hlavným dôvodom bolo, že podnik postupne buď prestal obchodovať s menšími spoločnosťami, ktoré voči nemu dlhodobo nesplácali záväzky, alebo im predával výrobky len za hotovosť, alebo s veľmi krátkou dobou splatnosti a pri najmenšom meškaní im prerušil dodávky výrobkov.

Čistý pracovný kapitál

Čistý pracovný kapitál bol vypočítaný podľa vzorca (1. 19) a jeho hodnoty sú uvedené v tab. 3. 21.

Tab. 3. 21 Čistý pracovný kapitál v rokoch 2003 – 2006

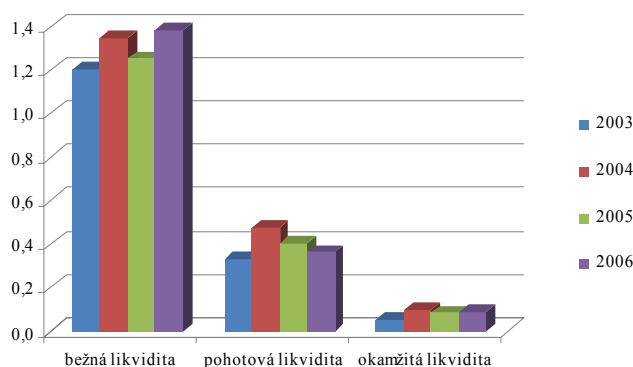
	2003	2004	2005	2006
Čistý pracovný kapitál	2056	2589	2029	2550

Čistý pracovný kapitál predstavuje tú časť obežného majetku, ktorá je krytá dlhodobými zdrojmi.

V prípade tejto firmy je čistý pracovný kapitál kladný, čo znamená, že sa jedná o prekapitalizovanú firmu. Rozsah, v akom obežný majetok prevyšuje krátkodobé zdroje, v priebehu obdobia kolíše najmä v dôsledku zmien v množstve obežných aktív.

Grafické znázornenie hodnôt ukazovateľov likvidity, ktoré sú vyjadrené koeficientom, zobrazuje obr. č. 3. 12.

Obr. č. 3. 12 Ukazovatele likvidity za obdobie 2003 - 2006

Na základe vypočítaných hodnôt ukazovateľov likvidity je možné usúdiť, že ani v tejto oblasti nedosahuje podnik dobrých výsledkov. Keďže najväčšiu časť záväzkov tvoria krátkodobé záväzky k spoločníkom a združeniu (viac ako 70 % v každom roku) a nie je dosahovaný zisk, podnik by mal prehodnotiť v akej výške budú vyplácané podiely na zisku. Keby podniku nevznikali tieto záväzky, hodnoty likvidity by boli nad odporúčanými limitami.

3.2.4 Ukazovatele aktivity

Táto časť sa zameriava na ukazovatele aktivity – dobu obratu a obrátku. Výsledné hodnoty ukazovateľov doby obratu sú vyjadrené v dňoch, hodnoty obrátok sú koeficienty. Ukazovatele nepočítajú s tržbami z predaja dlhodobého majetku a materiálu, pretože nesúvisia s hlavnou činnosťou podniku.

Doba obratu a obrátka zásob

Výsledné hodnoty ukazovateľov doby obratu a obrátky zásob sú uvedené v tab. 3. 22 a boli vypočítané podľa vzorcov (1. 21) a (1. 24).

Tab. 3. 22 Doba obratu a obrátka zásob v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Doba obratu zásob	221	186	259	217
Obrátka zásob	1,629	1,946	1,393	1,661

Výsledná hodnota doby obratu znamená počet dní, počas ktorých boli zásoby viazané v podniku do doby ich spotreby alebo predaja.

Ukazovateľ v sledovanom období výrazne kolísal a jeho hodnoty boli vyššie, ako je zvyčajné v potravinárskej výrobe. Bolo to spôsobené nižšími tržbami ako aj veľkým množstvom zásob, ktoré sú v podniku viazané. Najväčšiu časť zásob tvoria výrobky a materiál. Z hlavného materiálu ide najmä o závaracie poháre, viečka a činidlá na ochutenie, ako sú cukor, soľ, ocot, koreniny a farbivá. Suroviny ako ovocie a zelenia sú skladované len tesne pred výrobným procesom, pretože podnik nevlastní zariadenie, ktoré by počas dlhšieho uskladnenia zabezpečilo čerstvosť surovín. Celkovo sa dá z vysokej hodnoty ukazovateľa usúdiť, že podnik vo forme zásob neefektívne viaže peňažné prostriedky.

Rýchlosť obratu zásob vyjadruje, koľkokrát boli zásoby dané do výroby a spotrebované. Hodnota ukazovateľa v čase rastie, tak ako je odporúčané. Jedine v roku 2005 došlo k zníženiu ukazovateľa kvôli veľmi nízkym príjmom podniku.

Doba obratu a obrátka pohľadávok

Hodnoty ukazovateľa doby obratu a obrátky pohľadávok uvedené v tab. 3. 23 boli vypočítané podľa vzorcov (1. 22) a (1. 25). Vo výpočte sa počítalo len s pohľadávkami z obchodného styku.

Tab. 3. 23 Doba obratu a obrátka pohľadávok v rokoch 2003 - 2006

	2003	2004	2005	2006
Doba obratu pohľadávok	66	77	97	58
Obrátka pohľadávok	5,509	4,723	3,748	6,214

Doba obratu pohľadávok vyjadruje za koľko dní boli pohľadávky splatené.

Hodnoty ukazovateľa v danom období skôr rástli, k poklesu došlo až v poslednom roku. Súvisí to so skutočnosťou, že podnik poskytuje rôzne platobné podmienky svojim odberateľom a tí sa v jednotlivých rokoch významne menili. Doba splatnosti pohľadávok je od 14 dní u malých klientoch až po 90 dní u tých najväčších.

Najdlhšie boli pohľadávky viazané v podniku v roku 2005. Bolo to zapríčinené tým, že podnik v tomto roku dosiahol menších tržieb a pohľadávky boli na minime.

Rýchlosť obratu pohľadávok vyjadruje, koľkokrát sa pohľadávky premenili na peniaze. Ukazovateľ okrem roku 2006 klesal, čo nie je pre podnik dobré, pretože pohľadávky sa splácali čoraz neskôr. Tento pokles je spôsobený obchodnou politikou podniku, ktorý sa kvôli stratám odberateľov rozhodol poskytovať výhodné obchodné podmienky, aby prilákal nových klientov.

Doba obratu a obrátka záväzkov

Hodnoty ukazovateľa doby obratu a obrátky záväzkov boli vypočítané podľa vzorcov (1. 23) a (1. 26) a sú uvedené v tab. 3. 24. Vo výpočte sa počítalo len so záväzkami z obchodného styku.

Tab. 3. 24 Doba obratu zásob v rokoch 2003 - 2006

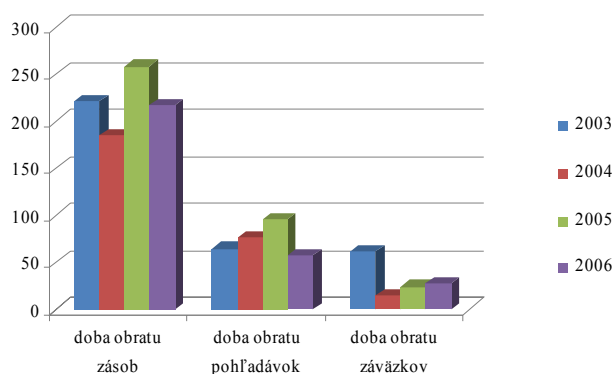
	2003	2004	2005	2006
Doba obratu záväzkov	62	15	26	28
Obrátka záväzkov	5,811	24,38	14,294	12,874

Doba obratu záväzkov hodnotí za akú dobu podnik spláca svoje záväzky. Ukazovateľ v skúmanej dobe kolíše, a to od 62 dní v roku 2003 až po 15 dní v nasledujúcom roku. Táto výrazná zmena nastala najmä kvôli odstúpeniu veľkého dodávateľa od zmluvy pre včasné neplnenie povinností a noví obchodní partneri kvôli nedostatku skúseností s podnikom a nedôveru vyžadovali skoršie splácanie záväzkov alebo platbu v hotovosti.

Rýchlosť obratu záväzkov interpretuje, koľkokrát sa záväzky premenia na peniaze. Hodnoty ukazovateľa sa veľmi líšia najmä pri porovnaní v rokoch 2003 a 2004. Bolo to spôsobené už uvedenou zmenou dodávateľa a tým aj platobných podmienok.

Obr. č. 3. 13 graficky zobrazuje ukazovatele aktivity – dobu obratu. Hodnoty sú uvedené v dňoch.

Obr. č. 3. 13 Ukazovatele doby obratu za obdobie 2003 - 2006

V podniku nie je dodržané ani pravidlo solventnosti, ktoré hovorí, že doba obratu pohľadávok by mala byť väčšia ako doba obratu záväzkov. Podnik by mal aj z tohto dôvodu prehodnotiť svoju obchodne úverovú politiku, aby sa nedostal do platobnej neschopnosti.

3.3 Zhodnotenie finančnej situácie spoločnosti a návrh opatrení

V tejto časti budú vypočítané hodnoty pomerových ukazovateľov porovnané s hodnotami alebo trendom vývoja, ktoré sú dosiahnuté v potravinárskom priemysle, a bude posúdená celková finančná situácia podniku. Ďalej budú navrhnuté konkrétne opatrenia na zlepšenie súčasného stavu.

Po vykonaní analýz je možné skonštatovať, že **finančná situácia spoločnosti** nie je veľmi dobrá a podnik má viac slabých ako silných miest v každej oblasti finančnej analýzy. Môže to byť spôsobené aj charakterom analyzovaného podniku, pretože ide o podnik s malým počtom stálych zamestnancov a so sezónnou výrobou. Aj skutočnosť, že hlavnou oblasťou výroby je spracovanie ovocia a zeleniny a podnik je teda súčasťou potravinárskeho priemyslu, hrá dôležitú úlohu, pretože v obore sú v určitých oblastiach finančnej analýzy dlhodobo dosahované horšie výsledky.

Najväčším problémom podniku je **vytváranie zisku**, ktorý nebol počas celého sledovaného obdobia dosiahnutý. Podnik by sa mal pokúsiť zabrániť ďalšiemu odlivu odberateľov a vyhľadávať hlavne takých odberateľov, s ktorými môže počítať na dlhšiu dobu. Zároveň by mal skúmať ďalšie príležitosti uplatnenia sa na trhoch, nových či starých.

Optimálna **kapitálová štruktúra** podniku nie je dodržaná. Stále aktíva spoločnosti sa skladajú len z hmotnej časti dlhodobého majetku, nehmotný a finančný majetok podniku chýba. Väčšiu časť aktív, 76 – 94 %, tvorí obežný majetok, ktorý sa skladá predovšetkým zo zásob. Pasíva sú tvorené hlavne cudzími (krátkodobými) zdrojmi, ktoré tvoria 64 – 79 % pasív. Značnú časť vlastného imania tvorí základné imanie a v niektorých rokoch aj kapitálové fondy. Podnik by mal pokračovať v znižovaní zásob podniku a investovať do dlhodobých zdrojov, alebo znižovať cudzie zdroje, čím by tiež došlo k optimalizácii kapitálovej štruktúry.

Rentabilita potravinárskeho priemyslu sa vyvíjala s rovnakým trendom ako u analyzovaného podniku, ale na rozdiel od podniku dochádzalo v priemysle k zhodnoteniu kapitálu, celkového ako aj vlastného.

Nevhodná kapitálová štruktúra spoločnosti spôsobuje aj neefektívne využívanie kapitálu a teda znižuje aj dosahovanú rentabilitu. Podnik by mal vo väčšej miere investovať do dlhodobého majetku, a to najmä do výrobného zariadenia pre jeho zastaranosť alebo do nákupu administratívnej alebo výrobnjej budovy. Tým by sa mohli znížiť výrobné náklady, pretože nájomné tvorí 20 % výrobnjej spotreby, ako aj zvýšiť rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu.

Zadlženosť priemyslu sa vyvíjala s opačným tendenciou ako u podniku, a teda sa znižovala. Finančná samostatnosť bola dokonca v prvom roku skoro o 100 % väčšia ako v spoločnosti. Tento vývoj priemyslu bol spôsobený najmä rýchlejšim nárastom aktív podnikov v priemysle ako cudzích zdrojov alebo vlastného kapitálu.

Podnik má veľký podiel cudzích zdrojov, čo spôsobovalo nadmerné zadlženie spoločnosti a úrokové zaťaženie dosahovalo väčšinou záporných hodnôt. Z hľadiska štruktúry cudzích zdrojov podnik využíva skôr krátkodobé záväzky a až v posledných dvoch rokoch využíval aj dlhodobé dlhy. V ďalších rokoch by mal podnik znížiť podiel cudzích zdrojov a hľadať potrebné prostriedky v iných zdrojoch, ako napr. vo zvýšení tržieb a teda aj ziskov alebo vo zvýšení základného kapitálu. Keby sa napr. základný kapitál zvýšil o 0,5 mil. Sk a tieto prostriedky sa použili na zníženie dlhov podniku, celková zadlženosť by klesla približne o 4 %.

Likvidita dosahovaná v potravinárstve bola skoro počas celého sledovaného obdobia vo všetkých oblastiach pod odporúčanými hodnotami, len celková likvidita okrem posledného roku dosahovala spodnú hranicu odporúčanú pre ukazovateľ. Pohotová likvidita bola stabilná na rozdiel od bežnej a celkovej likvidity, ktoré klesali, čo tiež nie je priaznivý vývoj.

Tento nepriaznivý vývoj sa odrazil aj v ukazovateľoch podniku, ktoré taktiež nedosahovali hodnoty stanovené pre likviditu a okrem roku 2004 klesali. Nárast hodnôt v roku 2004 bol zapríčinený nárastom peňažných prostriedkov z dôvodu odpredaja nepotrebného hmotného majetku. Nízke hodnoty likvidity sú následkom zlej kapitálovej štruktúry, keď zásoby tvoria viac ako 70 % obežných aktív a peňažné prostriedky len okolo 6 %. Ani štruktúra záväzkov nie je vhodná, krátkodobé záväzky tvoria asi 90 % celkových záväzkov a na začiatku obdobia to bolo dokonca viac ako 98 %. Čistý pracovný kapitál, alebo finančný vankúš, tak tvorí 2 - 2,5 mil. Sk a jedná sa preto o prekapitalizovaný podnik. Likvidita je najviac ovplyvnená krátkodobými záväzkami voči spoločníkom. Keby spoločníci znížili im vyplácané podiely, kvôli dlhodobo dosahovaným stratám už o 20 %, celková likvidita by dosahovala primeraných hodnôt. Aj zvýšenie základného kapitálu o 0,5 mil. Sk, ako to bolo navrhnuté pri rentabilite, a zníženie krátkodobých záväzkov o túto čiastku, by hodnoty ukazovateľov priblížilo k hodnotám dosahovaným v priemysle a okamžitá likvidita by bola dokonca väčšia.

Ukazovatele aktivity spĺňajú pravidlo solventnosti, ktoré hovorí, že doba obratu pohľadávok má byť menšia ako doba obratu záväzkov. Trend vývoja je u doby obratu záväzkov rastúci, na rozdiel od doby obratu zásob, ktorá skôr klesá a od doby obratu pohľadávok, ktorá je okrem prvého roku stabilná.

Doba obratu zásob podniku je veľmi vysoká, v porovnaní s priemyslom je skoro 10 krát vyššia, čo je spôsobené veľmi nízkymi tržbami podniku a zároveň veľkým množstvom zásob, ktoré sú v podniku neefektívne viazané. Doba obratu pohľadávok je taktiež väčšia, ale už asi len 1,5 krát v porovnaní s potravinárstvom, na rozdiel od doby obratu zásob, ktorá je menšia o 50 %. Pre veriteľov je však výhodné, že pohľadávky z obchodného styku sú väčšie ako záväzky z obchodného styku, no aj napriek tomu nie je splnené pravidlo solventnosti. Podnik by mal preto pokračovať v znižovaní nepotrebných zásob a zároveň prehodnotiť obchodne úverovú politiku a snažiť sa nájsť takých dodávateľov, ktorý im budú poskytovať materiál alebo tovar na obchodný úver, keďže to tak teraz nie je.

Záver

Úspešné prispôsobenie sa podniku závisí od schopnosti podnikového manažmentu reagovať na nové a často zložitejšie podmienky a od dobrej znalosti finančnej situácie, čo je poľom pôsobnosti finančnej analýzy, ktorá má široké možnosti využitia pri riadení podniku.

Cieľom bakalárskej práca bolo analyzovať finančnú situáciu podniku Konzerváreň Turzovka, spol. s r.o. v rokoch 2003 – 2006 pomocou vybraných ukazovateľov finančnej analýzy.

V prvej kapitole bola predstavená metodológia ukazovateľov finančnej analýzy, pri každom ukazovateli bol spomenutý jeho význam, spôsob výpočtu a odporúčané hodnoty. Nasledovala kapitola popisujúca vybraný podnik a vývoj potravinárskeho priemyslu.

V praktickej časti bola pre zhodnotenie finančnej situácie spoločnosti použitá analýza pomerových ukazovateľov, ale i horizontálna a vertikálna analýza, pomocou ktorých je možné upozorniť na slabé a poukázať na silné miesta vo finančnom hospodárení spoločnosti. Po vykonaní už spomínaných analýz je možné skonštatovať, že finančná situácie spoločnosti nie je veľmi dobrá a podnik má slabé, ale i silné, miesta v každej oblasti finančnej analýzy. Na základe toho je možné dospieť k určitým odporúčaniam.

Najväčšou problémovou oblasťou podniku je dosahovanie zisku. Podnik je v celom sledovanom období stratový a preto by sa mal sústrediť na zvyšovanie tržieb hľadaním nových odberateľov alebo možností uplatnenia sa na trhu a zároveň by sa mal uskutočniť podrobnejšiu analýzu nákladov a pokúsiť sa znížiť tie, u ktorých to je ešte možné. Podnik už ale vykonal určité opatrenia a dosahovaná strata sa postupne znižuje.

S problematikou zisku úzko súvisí aj problém výnosnosti kapitálu, teda rentability. Z analýzy vyplynulo, že vložený kapitál, vlastný aj cudzí, nie je zhodnocovaný. Podnik by mal podrobnejšie zistiť, ktoré faktory to najviac zapríčiňujú a zamerať sa na ne. V minulých rokoch začal podnik znižovať stav zásob, ktoré boli neefektívne viazané, a aj vďaka tomuto rozhodnutiu začala rentabilita stúpať.

Likvidita, ktorú dosahuje podnik, je pod odporúčanými hodnotami a je najviac ovplyvnená záväzkami voči spoločníkom. Keby spoločníci znížili podiely, ktoré sú im vyplácané, kvôli dlhodobu dosahovaným stratám už o 20 %, celková likvidita by dosahovala primeraných hodnôt.

Zoznam použitej literatúry

a) Knihy:

1. CISKO, Š. a kol. *Finančná analýza podniku*. 1. vyd. Žilina: ŽU, 2006. 239 s. ISBN 80-8070-635-2.
2. DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 1. vyd. Praha: EKOPRESS, 2006. 191 s. ISBN 80-86119-58-0.
3. GRÚNWALD, R. *Finanční analýza – metody a využití*. 1. vyd. Praha: VOX Consult, 1995. 81 s.
4. GRÚNWALD, R. a HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2004. 197 s. ISBN 80-245-0684-X.
5. KISLINGEROVÁ, E. a HNILICA, J. *Finanční analýza: krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. BECK, 2005. 127 s. ISBN 80-7179-321-3.
6. MAREK, P. a kol. *Studijní průvodce financemi podniku*. 1. vyd. Praha: EKOPRESS, 2006. 624 s. ISBN 80-86119-37-8.
7. MAREK, P. a TERMER T. *Základy firemních financí*. 1. vyd. Ostrava: Avízo Print, 1990. 63 s. ISBN 80-900336-1-X.
8. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi*. 1.vyd. Praha: GRADA, 2007. 120 s. ISBN 978-247-1386-1.

b) Internetové stránky:

www.ekonomika.etrend.sk
www.osrs.sk
www.statistic.sk

c) Ostatné zdroje:

Interné materiály spoločnosti Konzerváreň Turzovka, spol. s r.o.

Zoznam skratiek a symbolov

a i.	a iné
a.s.	akciová spoločnosť
DHM	dlhodobý hmotný majetok
DM	dlhodobý majetok
DNM	dlhodobý nehmotný majetok
EAT	čistý zisk
EBIT	zisk pred úrokmi a daňami
EBT	zisk pred zdanením
kr.	krátkodobé
mil.	milión
mld.	miliarda
napr.	napríklad
n. p.	národný podnik
pohľ.	pohľadávky
resp.	respektíve
ROA	rentabilita aktív
ROC	rentabilita nákladov
ROCE	rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu
ROE	rentabilita vlastného kapitálu
ROS	rentabilita tržieb
Sk	slovenská koruna
spol s r.o. (s.r.o.)	spoločnosť s ručením obmedzeným
tis.	tisíc
VH	výsledok hospodárenia
Σ	suma, súčet

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 22. dubna 2008

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Vyšný koniec 441, Turzovka 023 54

Zoznam príloh

Príloha 1	Súvaha v rokoch 2003 - 2006
Príloha 2	Výkaz ziskov a strát v rokoch 2003 - 2006
Príloha 3	Horizontálna analýza súvahy v rokoch 2003 - 2006
Príloha 4	Horizontálna analýza výkazu ziskov a strát v rokoch 2003 - 2006
Príloha 5	Vertikálna analýza súvahy v rokoch 2003 - 2006
Príloha 6	Vertikálna analýza výkazu ziskov a stráv v rokoch 2003 - 2006

Príloha 1

Súvaha v rokoch 2003 – 2006 (v tis. Sk)

AKTÍVA		2003	2004	2005	2006
	Spolu majetok	13045	11835	13231	10688
B.	Neobežný majetok	743	1714	3158	1464
B.II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet	743	1714	3158	1464
	Pozemky	3	3	3	3
	Stavby	0	1222	1723	602
	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	740	489	1432	859
C.	Obežný majetok	12244	10101	10052	9199
C.I.	Zásoby súčet	8892	6541	6843	6790
	Materiál	1324	1330	917	1203
	Nedokončená výroba a polotovary	245	41	36	57
	Výrobky	6864	4918	5768	5461
	Tovar	459	252	122	69
C.III.	Krátkodobé pohľadávky súčet	2794	2809	2544	1815
	Pohľadávky z obchodného styku	2630	2695	2544	1815
	Iné pohľadávky	164	114	0	0
C.IV.	Finančné účty	558	751	665	594
	Peniaze	20	34	86	80
	Účty v bankách	538	717	579	514
D.	Časové rozlíšenie	58	20	21	25
	Náklady budúcich období	58	20	21	25

PASÍVA		2003	2004	2005	2006
	Spolu vlastné imanie a záväzky	13045	11835	13231	10688
A.	Vlastné imanie	2702	4225	3827	3209
A.I.	Základné imanie súčet	3000	3000	3000	3000
	Základné imanie	3000	3000	3000	3000
A.II.	Kapitálové fondy súčet	0	1222	1153	577
	Ostatné kapitálové fondy	0	1222	1153	577
A.III.	Fondy zo zisku súčet	4	4	4	4
	Zákonný rezervný fond	4	4	4	4
A.IV.	Výsledok hospodárenia minulých rokov	-287	0	-1	-330
	Neuhradená strata minulých rokov	-287	0	-1	-330
A.V.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	-15	-1	-329	-42
B.	Záväzky	10343	7610	9372	7444
B.I.	Rezervy súčet	141	83	132	112
	Krátkodobé rezervy	141	83	132	112
B.II.	Dlhodobé záväzky súčet	14	15	1217	683
	Záväzky zo sociálneho fondu	14	15	19	21
	Ostatné dlhodobé záväzky	0	0	1198	662
B.III.	Krátkodobé záväzky súčet	10188	7512	8023	6649
	Záväzky z obchodného styku	2493	522	667	876
	Nevyfakturované dodávky	0	-13	6	3
	Záväzky voči spoločníkom a združeniu	7485	6633	6933	5493
	Záväzky voči zamestnancom	173	160	124	112
	Záväzky zo sociálneho zabezpečenia	40	76	57	64
	Daňové záväzky a dotácie	-3	134	236	101
C.	Časové rozlíšenie	0	0	32	35
	Výnosy budúcich období	0	0	32	35

Príloha 2

Výkaz ziskov a strát v rokoch 2003 – 2006 (v tis. Sk)

VZZ	2003	2004	2005	2006
Tržby z predaja tovaru	2315	1759	1271	1075
Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	1873	1440	1113	963
Obchodná marža	442	319	158	112
Výroba	12228	9061	9194	10046
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	12173	10969	8263	10203
Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob	-270	-2149	845	-286
Aktivácia	325	241	86	129
Výrobná spotreba	10292	6814	7655	8840
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	8166	5351	6682	6953
Služby	2126	1463	973	1887
Pridaná hodnota	2378	2566	1697	1318
Osobné náklady	3140	2566	2297	2692
Mzdové náklady	2250	1918	1712	1937
Náklady na sociálne zabezpečenie	780	590	520	663
Sociálne náklady	110	58	65	92
Dane a poplatky	37	29	133	56
Odpisy DNM a DHM	324	254	460	578
Tržby z predaja DM a materiálu	310	17	2244	2647
Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu	30	16	849	549
Tvorba rezerv na hosp. činnosť a zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	0	83	132	112
Tvorba opravných položiek do nákladov na hospodársku činnosť	0	0	244	21
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	86	46	34	70
Ostatné náklady na hospodársku činnosť	46	9	114	7
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	-803	-328	-254	20
Výnosové úroky	3	9	7	9
Nákladové úroky	8	10	41	50
Kurzové zisky	3	5	55	70
Kurzové straty	13	4	10	7
Ostatné náklady na finančnú činnosť	77	76	86	84
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-92	-76	-75	-62
Daň z príjmov z bežnej činnosti	0	5	0	0
– splatná	0	5	0	0
Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti	-895	-409	-329	-42
Mimoriadne výnosy	913	417	0	0
Mimoriadne náklady	33	9	0	0
Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti	880	408	0	0
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	-15	-1	-329	-42

Príloha 3

Horizontálna analýza súvahy v rokoch 2003 – 2006

AKTÍVA	2003/2004		2004/2005		2005/2006	
	tis. Sk	%	tis. Sk	%	tis. Sk	%
Spolu majetok	-1210	-9,2756	1396	11,7955	-2543	-19,22
Neobežný majetok	971	130,686	1444	84,2474	-1694	-53,642
Dlhodobý hmotný majetok súčet	971	130,686	1444	84,2474	-1694	-53,642
Pozemky	0	0	0	0	0	0
Stavby	1222	-	501	40,9984	-1121	-65,061
Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí	-251	-33,919	943	192,843	-573	-40,014
Obežný majetok	-2143	-17,502	-49	-0,4851	-853	-8,4859
Zásoby súčet	-2351	-26,439	302	4,61703	-53	-0,7745
Materiál	6	0,45317	-413	-31,053	286	31,1887
Nedokončená výroba a polotovary	-204	-83,265	-5	-12,195	21	58,3333
Výrobky	-1946	-28,351	850	17,2834	-307	-5,3225
Tovar	-207	-45,098	-130	-51,587	-53	-43,443
Krátkodobé pohľadávky súčet	15	0,53686	-265	-9,434	-729	-28,656
Pohľadávky z obchodného styku	65	2,47148	-151	-5,603	-729	-28,656
Iné pohľadávky	-50	-30,488	-114	-100	0	-
Finančné účty	193	34,5878	-86	-11,451	-71	-10,677
Peniaze	14	70	52	152,941	-6	-6,9767
Účty v bankách	179	33,2714	-138	-19,247	-65	-11,226
Časové rozlíšenie	-38	-65,517	1	5	4	19,0476
Náklady budúcich období	-38	-65,517	1	5	4	19,0476

PASÍVA	2003/2004		2004/2005		2005/2006	
	tis. Sk	%	tis. Sk	%	tis. Sk	%
Spolu vlastné imanie a záväzky	-1210	-9,2756	1396	11,7955	-2543	-19,22
Vlastné imanie	1523	56,3657	-398	-9,4201	-618	-16,148
Základné imanie súčet	0	0	0	0	0	0
Základné imanie	0	0	0	0	0	0
Kapitálové fondy súčet	1222	-	-69	-5,6465	-576	-49,957
Ostatné kapitálové fondy	1222	-	-69	-5,6465	-576	-49,957
Fondy zo zisku súčet	0	0	0	0	0	0
Zákonný rezervný fond	0	0	0	0	0	0
Výsledok hospodárenia minulých rokov	287	-100	-1	-	-329	32900
Neuhradená strata minulých rokov	287	-100	-1	-	-329	32900
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	14	-93,333	-328	32800	287	-87,234
Záväzky	-2733	-26,424	1762	23,1537	-1928	-20,572
Rezervy súčet	-58	-41,135	49	59,0361	-20	-15,152
Krátkodobé rezervy	-58	-41,135	49	59,0361	-20	-15,152
Dlhodobé záväzky súčet	1	7,14286	1202	8013,33	-534	-43,878
Záväzky zo sociálneho fondu	1	7,14286	4	26,6667	2	10,5263
Ostatné dlhodobé záväzky	0	-	1198	-	-536	-44,741
Krátkodobé záväzky súčet	-2676	-26,266	511	6,80245	-1374	-17,126
Záväzky z obchodného styku	-1971	-79,061	145	27,7778	209	31,3343
Nevyfakturované dodávky	-13	-	19	-146,15	-3	-50
Záväzky voči spoločníkom a združeniu	-852	-11,383	300	4,52284	-1440	-20,77
Záväzky voči zamestnancom	-13	-7,5145	-36	-22,5	-12	-9,6774
Záväzky zo sociálneho zabezpečenia	36	90	-19	-25	7	12,2807
Daňové záväzky a dotácie	137	-4566,7	102	76,1194	-135	-57,203
Časové rozlíšenie	0	-	32	-	3	9,375
Výnosy budúcich období	0	-	32	-	3	9,375

Príloha 4

Horizontálna analýza výkazu ziskov a strát v rokoch 2003 - 2006

VZZ	2003/2004		2004/2005		2005/2006	
	tis. Sk	%	tis. Sk	%	tis. Sk	%
Tržby z predaja tovaru	-556	-24,017	-488	-27,743	-196	-15,421
Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	-433	-23,118	-327	-22,708	-150	-13,477
Obchodná marža	-123	-27,828	-161	-50,47	-46	-29,114
Výroba	-3167	-25,9	133	1,46783	852	9,26691
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	-1204	-9,8907	-2706	-24,67	1940	23,4782
Zmeny stavu vnútroorg. zásob	-1879	695,926	2994	-139,32	-1131	-133,85
Aktivácia	-84	-25,846	-155	-64,315	43	50
Výrobná spotreba	-3478	-33,793	841	12,3422	1185	15,4801
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	-2815	-34,472	1331	24,8739	271	4,05567
Služby	-663	-31,185	-490	-33,493	914	93,9363
Pridaná hodnota	188	7,9058	-869	-33,866	-379	-22,334
Osobné náklady	-574	-18,28	-269	-10,483	395	17,1963
Mzdové náklady	-332	-14,756	-206	-10,74	225	13,1425
Náklady na sociálne zabezpečenie	-190	-24,359	-70	-11,864	143	27,5
Sociálne náklady	-52	-47,273	7	12,069	27	41,5385
Dane a poplatky	-8	-21,622	104	358,621	-77	-57,895
Odpisy DNM a DHM	-70	-21,605	206	81,1024	118	25,6522
Tržby z predaja DM a materiálu	-293	-94,516	2227	13100	403	17,959
Zostatková cena predaného DM a predaného materiálu	-14	-46,667	833	5206,25	-300	-35,336
Tvorba rezerv na hospodársku činnosť a zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	83	-	49	59,0361	-20	-15,152
Tvorba opravných položiek do nákladov na hospodársku činnosť	0	-	244	-	-223	-91,393
Ostatné výnosy z hospod. činnosti	-40	-46,512	-12	-26,087	36	105,882
Ostatné náklady na hospod. činnosť	-37	-80,435	105	1166,67	-107	-93,86
VH z hospodárskej činnosti	475	-59,153	74	-22,561	274	-107,87
Výnosové úroky	6	200	-2	-22,222	2	28,5714
Nákladové úroky	2	25	31	310	9	21,9512
Kurzové zisky	2	66,6667	50	1000	15	27,2727
Kurzové straty	-9	-69,231	6	150	-3	-30
Ostatné náklady na finančnú činnosť	-1	-1,2987	10	13,1579	-2	-2,3256

VH z finančnej činnosti	16	-17,391	1	-1,3158	13	-17,333
Daň z príjmov z bežnej činnosti	5	-	-5	-100	0	-
– splatná	5	-	-5	-100	0	-
VH z bežnej činnosti	486	-54,302	80	-19,56	287	-87,234
Mimoriadne výnosy	-496	-54,326	-417	-100	0	-
Mimoriadne náklady	-24	-72,727	-9	-100	0	-
VH z mimoriadnej činnosti	-472	-53,636	-408	-100	0	-
VH za účtovné obdobie	14	-93,333	-328	32800	287	-87,234

Príloha 5

Vertikálna analýza súvahy v rokoch 2003 – 2006 (v %)

AKTÍVA	2003	2004	2005	2006
Spolu majetok	100	100	100	100
Neobežný majetok	5,69567	14,4825	23,8682	13,6976
Dlhodobý hmotný majetok súčet	5,69567	14,4825	23,8682	13,6976
Pozemky	0,023	0,02535	0,02267	0,02807
Stavby	0	10,3253	13,0224	5,63249
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	5,67267	4,13181	10,8231	8,03705
Obežný majetok	93,8597	85,3485	75,9731	86,0685
Zásoby súčet	68,164	55,2683	51,7194	63,5292
Materiál	10,1495	11,2379	6,93069	11,2556
Nedokončená výroba a polotovary	1,87811	0,34643	0,27209	0,53331
Výrobky	52,6179	41,5547	43,5946	51,0947
Tovar	3,51859	2,12928	0,92208	0,64558
Krátkodobé pohľadávky súčet	21,4182	23,7347	19,2276	16,9817
Pohľadávky z obchodného styku	20,161	22,7714	19,2276	16,9817
Iné pohľadávky	1,25719	0,96324	0	0
Finančné účty	4,2775	6,34559	5,02608	5,55763
Peniaze	0,15332	0,28728	0,64999	0,7485
Účty v bankách	4,12419	6,0583	4,37609	4,80913
Časové rozlíšenie	0,44461	0,16899	0,15872	0,23391
Náklady budúcich období	0,44461	0,16899	0,15872	0,23391

PASÍVA	2003	2004	2005	2006
Spolu vlastné imanie a záväzky	100	100	100	100
Vlastné imanie	20,7129	35,6992	28,9245	30,0243
Základné imanie súčet	22,9973	25,3485	22,674	28,0689
Základné imanie	22,9973	25,3485	22,674	28,0689
Kapitálové fondy súčet	0	10,3253	8,71438	5,39858
Ostatné kapitálové fondy	0	10,3253	8,71438	5,39858
Fondy zo zisku súčet	0,03066	0,0338	0,03023	0,03743
Zákonný rezervný fond	0,03066	0,0338	0,03023	0,03743
Výsledok hospodárenia minulých rokov	-2,2001	0	-0,0076	-3,0876
Neuhradená strata minulých rokov	-2,2001	0	-0,0076	-3,0876
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	-0,115	-0,0084	-2,4866	-0,393
Záväzky	79,2871	64,3008	70,8336	69,6482
Rezervy súčet	1,08087	0,70131	0,99766	1,0479
Krátkodobé rezervy	1,08087	0,70131	0,99766	1,0479
Dlhodobé záväzky súčet	0,10732	0,12674	9,1981	6,39034
Záväzky zo sociálneho fondu	0,10732	0,12674	0,1436	0,19648
Ostatné dlhodobé záväzky	0	0	9,05449	6,19386
Krátkodobé záväzky súčet	78,0989	63,4728	60,6379	62,21
Záväzky z obchodného styku	19,1108	4,41065	5,04119	8,19611
Nevyfakturované dodávky	0	-0,1098	0,04535	0,02807
Záväzky voči spoločníkom a združeniu	57,3783	56,0456	52,3997	51,3941
Záväzky voči zamestnancom	1,32618	1,35192	0,93719	1,0479
Záväzky zo sociálneho zabezpečenia	0,30663	0,64216	0,43081	0,5988
Daňové záväzky a dotácie	-0,023	1,13223	1,78369	0,94499
Časové rozlíšenie	0	0	0,24186	0,32747
Výnosy budúcich období	0	0	0,24186	0,32747

Príloha 6

Vertikálna analýza výkazu ziskov a strát v rokoch 2003 – 2006 (v %)

VZZ	2003	2004	2005	2006
Tržby z predaja tovaru	19,0175	16,0361	15,3818	10,5361
Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	15,3865	13,1279	13,4697	9,4384
Obchodná marža	3,63099	2,9082	1,91214	1,09772
Výroba	100,452	82,6055	111,267	98,4612
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	100	100	100	100
Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob	-2,218	-19,592	10,2263	-2,8031
Aktivácia	2,66984	2,1971	1,04078	1,26433
Výrobná spotreba	84,5478	62,1205	92,6419	86,6412
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskl. dodávok	67,0829	48,7829	80,8665	68,1466
Služby	17,4649	13,3376	11,7754	18,4946
Pridaná hodnota	19,535	23,3932	20,5373	12,9178
Osobné náklady	25,7948	23,3932	27,7986	26,3844
Mzdové náklady	18,4835	17,4856	20,7189	18,9846
Náklady na sociálne zabezpečenie	6,40762	5,37879	6,29311	6,49809
Sociálne náklady	0,90364	0,52876	0,78664	0,9017
Dane a poplatky	0,30395	0,26438	1,60958	0,54886
Odpisy DNM a DHM	2,66163	2,31562	5,56699	5,665
Tržby z predaja DM a materiálu	2,54662	0,15498	27,1572	25,9433
Zostatková cena predaného DM a predaného materiálu	0,24645	0,14587	10,2747	5,38077
Tvorba rezerv na hosp.čin. a zúčtovanie komplex. bud. nákl.	0	0,75668	1,59748	1,09772
Tvorba oprav. položiek do nákladov na hosp. činnosť	0	0	2,95292	0,20582
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	0,70648	0,41936	0,41147	0,68607
Ostatné náklady na hospodársku činnosť	0,37789	0,08205	1,37964	0,06861
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	-6,5966	-2,9902	-3,0739	0,19602
Výnosové úroky	0,02464	0,08205	0,08471	0,08821
Nákladové úroky	0,06572	0,09117	0,49619	0,49005
Kurzové zisky	0,02464	0,04558	0,66562	0,68607
Kurzové straty	0,10679	0,03647	0,12102	0,06861
Ostatné náklady na finančnú činnosť	0,63255	0,69286	1,04078	0,82329
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-0,7558	-0,6929	-0,9077	-0,6077
Daň z príjmov z bežnej činnosti	0	0,04558	0	0
– splatná	0	0,04558	0	0
Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti	-7,3523	-3,7287	-3,9816	-0,4116
Mimoriadne výnosy	7,50021	3,80162	0	0
Mimoriadne náklady	0,27109	0,08205	0	0
Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti	7,22911	3,71957	0	0
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	-0,1232	-0,0091	-3,9816	-0,4116

